

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ
«БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ПЕДАГАГІЧНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ІМЯ МАКСІМА ТАНКА»

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Рэктар:

А.І.Жук

« 17 » 09 2024 г.

Рэгістрацыйны № 3001-1-68/2024 /вуч.

**ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ
ДРУГОЙ ПАЛОВЫ XX – ПЧАТКУ XXI СТ.**

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне
для спецыяльнасцей:

1-02 03 01 Беларуская мова і літаратура;

1-02 03 03 Беларуская мова і літаратура.

Замсжная мова (з указаннем мовы)

2024 г.

Скапіравана ў сацыяльнай

Вучэбная праграма складзена на аснове Адукацыйных стандартаў вышэйшай адукацыі АСВА 1-02 03 01-2021, (20.04.2022, №85), АСВА 1-02 03 03-2021, (20.04.2022, №85), вучэбных планаў спецыяльнасцей 1-02 03 01 Беларуская мова і літаратура (15.07.2021, №048 – 2021/у; 23.06.2022, №133 – 2022/у); 1-02 03 03 Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (англійская) (15.07.2021, №050 – 2021/у; 23.06.2022, №134 – 2022/у); 1-02 03 03 Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (кітайская) (15.07.2021, №051 – 2021/у; 23.06.2022, №135 – 2022/у)

СКЛАДАЛЬНІКІ:

І.М.Мішчанчук, загадчык кафедры беларускай і замежнай літаратуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка», кандыдат філалагічных навук, дацэнт;

М.С.Рак, выкладчык кафедры беларускай і замежнай літаратуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка»

РЭЦЕНЗЕНТЫ:

Г.К.Тычко, прафесар кафедры перыядычнага друку і вэб-журналістыкі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт», доктар філалагічных навук, прафесар;

С.М.Тычына, дацэнт кафедры беларускай філалогіі і сусветнай літаратуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат філалагічных навук

УЗГОДНЕНА:

Дырэктар
ДУА «Гімназія № 43 г. Мінска»

M. Kavaleuskaya
М.Ф.Кавалеўская

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАПВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай беларускай і замежнай літаратуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка»
(пратакол № 8 от 25.03.2024 г.)

Загадчык кафедры

I. Mishchanchuk
І.М.Мішчанчук

Навукова-метадычным саветам установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка»
(пратакол № 6 ад 16.04 2024 г.)

Афармленне вучэбнай праграмы і суправаджаючых яе матэрыялаў дзеючым паграбаванням Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь адпавядае

Метадыст вучэбна-метадычнага аддзела БДПУ

Y. V. Tsikhanava
Я.В.Ціханова

Дырэктар бібліятэкі

N. P. Sytkovskaya
Н.П.Сяткоўская

Скапіравана ў сацыяльнай

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная праграма ўстанавы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне «Гісторыя беларускай літаратуры другой паловы XX – пачатку XXI ст.» распрацавана ў адпаведнасці з патрабаваннямі адукацыйных стандартаў вышэйшай адукацыі па спецыяльнасцях 1-02 03 01 Беларуская мова і літаратура; 1-02 03 03 Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы).

Вучэбная праграма дае ўяўленне пра складанасць, шматфарбнасць, рознастылявасць літаратурнага працэсу канца XX – пачатку XXI стагоддзя, якому належыць асаблівае месца ў гісторыі нацыянальнага мастацтва ў цэлым і мастацтва слова ў прыватнасці: адбываецца канчатковае станаўленне жанраў літаратуры, фарміруецца беларускае мастацтва слова, наватарскае ў сваёй аснове, з’яўляюцца новыя пісьменніцкія індывідуальнасці, здольныя ствараць мастацкія тэксты, што адпавядаюць не толькі высокім эстэтычным крытэрыям, але і развіццю сусветнай літаратуры навейшага часу. Літаратурнае жыццё гэтага перыяду характарызуецца рухомасцю і незакончанасцю працэсаў, адмаўленнем закладзеных папярэднікамі традыцый і вяртаннем да іх, пошукамі новых шляхоў спасціжэння.

Мэты вучэбнай дысцыпліны: пазнаёміць студэнтаў з этапамі развіцця нацыянальнай літаратуры другой паловы XX – пачатку XXI стагоддзя; даць уяўленне пра агульныя напрамкі яе развіцця, змену мастацка-светапоглядных сістэм, эвалюцыю метадаў, стыляў, жанравых формаў; прааналізаваць жыццёвы і творчы шлях пісьменнікаў, творчасць якіх вывучаецца манаграфічна, змест іх твораў, месца і ролю ў літаратурным працэсе.

Задачы вучэбнай дысцыпліны:

- даць студэнтам рознабаковыя веды па вучэбнай дысцыпліне;
- навучыць арыентавацца ў свеце мастацкіх твораў другой паловы XX – пачатку XXI ст.;
- удасканаліць навыкі аналізу літаратурнага тэксту;
- выпрацаваць крытэрыі разумення канкрэтна-гістарычнай, нацыянальнай і агульначалавечай значнасці мастацкіх твораў;
- выхоўваць эстэтычны густ, адчуванне прыгожага ў жыцці і літаратуры.

Вучэбная праграма складаецца з аглядавых і манаграфічных тэм. У аглядавых даецца агульная характарыстыка другой паловы XX – пачатку XXI стагоддзя, вылучаюцца асноўныя тэндэнцыі ў творчасці пісьменнікаў, раскрываецца ўплыў грамадска-палітычных падзей на літаратуру. Манаграфічна прапануецца вывучаць спадчыну творчасць Івана Шамякіна, Васіля Быкава, Івана Навуменкі, Уладзіміра Караткевіча, Ніла Гілевіча, Івана Пташнікава, Рыгора Барадуліна, Васіля Зуёнка, Янкі Сіпакова і інш.

Месца вучэбнай дысцыпліны ў сістэме падрыхтоўкаі спецыяліста, сувязі з іншымі вучэбнымі дысцыплінамі. Згодна з вучэбнымі планами па спецыяльнасцях 1-02 03 01 Беларуская мова і літаратура; 1-02 03 03 Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы) вучэбная

дысцыпліна «Гісторыя беларускай літаратуры другой паловы XX – пачатку XXI ст.» уваходзіць у дзяржаўны кампанент і з’яўляецца адной з асноўных дысцыплін падрыхтоўкі настаўніка-філолага.

Вучэбная дысцыпліна «Гісторыя беларускай літаратуры другой паловы XX – пачатку XXI ст.» звязана з вучэбнай дысцыплінай «Гісторыя беларускай літаратуры перыяду Вялікай Айчыннай вайны і пасляваеннага дзесяцігоддзя», якая ўваходзіць у дзяржаўны кампанент для спецыяльнасцей 1-02 03 01 Беларуская мова і літаратура, 1-02 03 03 Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы), «Уводзіны ў літаратуразнаўства» і «Тэорыя літаратуры», якія ўваходзяць у кампанент установы вышэйшай адукацыі для спецыяльнасцей 1-02 03 01 Беларуская мова і літаратура; 1-02 03 03 Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы).

Патрабаванні да засваення вучэбнай дысцыпліны. Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Гісторыя беларускай літаратуры другой паловы XX – пачатку XXI ст.» павінна забяспечыць у студэнтаў спецыяльнасці 1-02 03 01 Беларуская мова і літаратура фарміраванне базавай прафесійнай кампетэнцыі БПК-25: Характарызаваць гісторыю развіцця беларускай літаратуры другой паловы XX – пачатку XXI ст. у аспекце родавай і відавай прыналежнасці мастацкіх твораў, асаблівасцей іх паэтычнай і стылістычнай арганізацыі; у студэнтаў спецыяльнасці 1-02 03 03 Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы) – фарміраванне базавай прафесійнай кампетэнцыі БПК-21: Характарызаваць гісторыю развіцця беларускай літаратуры другой паловы XX – пачатку XXI ст. у аспекце родавай і відавай прыналежнасці мастацкіх твораў, асаблівасцей іх паэтычнай і стылістычнай арганізацыі.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны «Гісторыя беларускай літаратуры другой паловы XX – пачатку XXI ст.» студэнт павінен **ведаць:**

- шляхі і галоўныя этапы развіцця нацыянальнай літаратуры ў гэты перыяд;
- узаемасувязь светапогляду і творчасці пісьменніка, асаблівасці яго стылю ці творчай манеры;
- канкрэтна-гістарычнае, нацыянальнае і агульначалавечае значэнне мастацкіх твораў;
- сучасныя ацэнкі мастацкіх з’яў, напісаных ў канцы XX – пачатку XXI стагоддзя;
- праблематыку, ідэйны змест твораў, асаблівасці кампазіцыі, вобразна-выяўленчыя сродкі;
- герояў твораў, іх светапоглядныя пазіцыі, рысы характару, месца ў сістэме вобразаў;
- найбольш важныя звесткі пра жыццёвы і творчы шлях пісьменнікаў, творчасць якіх вывучаецца манаграфічна.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны «Гісторыя беларускай літаратуры другой паловы XX – пачатку XXI ст.» студэнт павінен **умець**:

- спалучаць тэарэтычныя веды з вывучэннем канкрэтных мастацкіх з’яў;
- упісваць літаратурны твор у сацыякультурны кантэкст эпохі;
- вызначыць месца твора ў мастацкай сістэме пісьменніка і ў літаратуры свайго часу;
- складаць тэсты па літаратурных творах, фактах жыццёвага і творчага шляху аўтара;
- каменціраваць тэксты твораў, характарызуючы іх з культуралагічнага, гісторыка-бытавога, літаратуразнаўчага і іншых аспектаў;
- працаваць з навукова-крытычнай і даведачнай літаратурай.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны «Гісторыя беларускай літаратуры другой паловы XX – пачатку XXI ст.» студэнт павінен **валодаць**:

- адпаведным паняццям і літаратуразнаўчым апаратам;
- сучаснай метадалогіяй і метадыкай літаратуразнаўчых даследаванняў;
- навыкамі разнастайных спосабаў аналізу мастацкіх твораў.

У рамках адукацыйнага працэсу па вучэбнай дысцыпліне «Гісторыя беларускай літаратуры другой паловы XX – пачатку XXI ст.» студэнт павінен набыць не толькі тэарэтычныя і практычныя веды, уменні і навыкі па спецыяльнасці, але і развіць свой каштоўнасна-асобасны, духоўны патэнцыял, сфарміраваць якасці патрыёта і грамадзяніна, гатовага да актыўнага ўдзелу ў эканамічным, вытворчым, сацыяльна-культурным і грамадскім жыцці краіны.

Па кожнай вучэбнай тэме ў адпаведнасці з яе мэтамі і задачамі па фарміраванні і развіцці ў студэнтаў канкрэтных кампетэнцый выкладчык праектуе і рэалізуе канкрэтныя педагагічныя тэхналогіі.

Асноўнымі тэхналогіямі навучання з’яўляюцца: праблемнае навучанне (праблемнае выкладанне, пошукавы метады); камунікатыўныя тэхналогіі, заснаваныя на актыўных формах і метадах навучання; асобасна арыентаваная тэхналогія (улік індывидуальна-асобасных асаблівасцей студэнтаў, захаванне прынцыпу варыятыўнасці); інфармацыйна-камунікатыўныя тэхналогіі (мультымедычныя прэзентацыі, online-тэсты, інтэрактыўныя заданні ў сістэмах дыстанцыйнага навучання, электронныя бібліятэкі, спецыялізаваныя сайты і інш.).

Арганізацыя самастойнай работы студэнтаў. Пры вывучэнні вучэбнай дысцыпліны «Гісторыя беларускай літаратуры другой паловы XX – пачатку XXI ст.» выкарыстоўваюцца такія формы самастойнай работы, як выкананне індывидуальных заданняў на практычных занятках пад кантролем выкладчыка, выкананне індывидуальных заданняў пазааўдыторна, інтэрактыўных заданняў у сістэмах дыстанцыйнага навучання і інш.

Агульная колькасць гадзін, колькасць аўдыторных гадзін, форма атрымання вышэйшай адукацыі, размеркаванне аўдыторных гадзін, формы прамежкавай атэстацыі. Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Гісторыя беларускай літаратуры другой паловы XX – пачатку XXI ст.» на 4 курсе ў VII–VIII семестрах разлічана на 216 вучэбных гадзін. З іх 104 аўдыторныя гадзіны: 52 лекцыйныя, 52 практычныя, 112 гадзін адведзена на самастойную работу студэнтаў. Форма адукацыі – дзённая. Форма прамежкавай атэстацыі – залік (VII семестр), экзамен (VIII семестр).

Размеркаванне гадзін па семестрах:

Семестр	Усяго	Лекцыі	Практычныя	Самастойная работа студэнтаў	Форма прамежкавай атэстацыі
VII	96	24	24	48	Залік
VIII	120	28	28	64	Экзамен

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Тэма 1. Літаратура канца 1950–1960-х гадоў

Паварот у літаратуры да праўды жыцця, праўды факта. Узмацненне філасофскага пачатку, выхад на актуальныя праблемы сучаснасці. Сатырычная плынь у лірыцы. «Другое прачытанне» падзей Вялікай Айчыннай вайны ў творах В. Быкава, А. Куляшова, П. Панчанкі, М. Танка, С. Дзяргая, А. Пысіна, А. Адамовіча, І. Навуменкі, інш. Першыя кнігі і творы прадстаўнікоў філалагічнага пакалення (В. Адамчыка, Р. Барадуліна, Б. Сачанкі, Я. Сіпакова, М. Стральцова, І. Пташнікава, І. Чыгрынава і інш.). Тэма абпаленага вайной дзяцінства ў вершах, апавяданнях, паэмах, аповесцях. «Хатынская» тэма ў беларускай літаратуры («Гарыць, гарыць мая Лагойшчына» Н. Гілевіча, «Апошнія і першыя» Б. Сачанкі, «Гартак» І. Пташнікава, «Балада пра спаленую вёску і жывога пеўня» А. Вярцінскага, інш.). Жанрава-тэматычнае пашырэнне прозы (раманы і аповесці А. Чарнышэвіча, М. Лобана, І. Мележа, Я. Брыля, І. Шамякіна, У. Караткевіча, інш.). Інтэнсіўнае развіццё вялікай эпічнай формы. Паглыбленне псіхалагізму. Набыткі нацыянальнай драматургіі. Непаслядоўнасць, неадназначнасць працэсаў грамадска-палітычнага і культурнага жыцця ў час хрушчоўскай «адлігі». Непрыманне мастацкіх пошукаў, прапаганда спрощанай, але «ідэйнай» літаратуры. Тэорыя «зліцця» моў як ідэалагічнае апраўданне наступу на нацыянальную адметнасць культур.

Тэма 2. Літаратурны працэс 1970-х – сярэдзіны 1980-х гадоў

Пашырэнне ідэйна-тэматычных абсягаў беларускай паэзіі і прозы. Адкрыццё новых характараў, зварот да складаных праблем мінулага і сучаснасці ў творах В. Адамчыка, А. Адамовіча, М. Стральцова, І. Чыгрынава, В. Казько, В. Карамазава, А. Кудраўца, А. Жука, В. Гігевіча. Актыўнае асэнсаванне далёкай гісторыі беларускага народа (творы У. Караткевіча, Л. Дайнекі, К. Тарасава). Лірыка А. Куляшова, М. Танка, А. Пысіна, К. Кірэенкі, М. Стральцова, У. Караткевіча, А. Грачанікава як сведчанне філасофскай і інтэлектуальнай «напоўненасці» беларускай паэзіі. Шматграннасць духоўнага свету жанчыны ў вершах Е. Лось, Д. Бічэль-Загнетавай, Н. Мацяш, В. Коўтун і інш. Пошукі новых жанравых форм і сродкаў паэтычнай выразнасці (творы М. Танка, Р. Барадуліна, А. Разанава, А. Вярцінскага і інш.). Спасціжэнне духоўнага вопыту існавання чалавецтва, народа ў паэмах А. Куляшова («Цунамі», «Далёка да акіяна», «Варшаўскі шлях», «Хамуціус»), К. Кірэенкі («Трыпутнік», «Помста»), В. Зуёнка («Сяліба», «Маўчанне травы», «Лукам'е»), М. Арочкі («Курганне», «Крэва»), у кнізе Я. Сіпакова «Веча славянскіх балад»), у рамане ў вершах Н. Гілевіча «Родныя дзеці» і інш. Сатырычная паэма Ведзьмака Лысагорскага «Сказ пра Лысую гару» як выяўленне самакрытычнасці і высокай маральнай патрабавальнасці беларускіх творцаў. Сродкі сатыры і гумару, прыём

фальклорнай стылізацыі ў паэме. Пошукі драматургіяй новых тэм, канфліктаў, зварот да надзённых праблем сучаснасці і да гісторыі (творы М. Матукоўскага, А. Петрашкевіча). Традыцыйнае і наватарскае ў п'есах 1960–1980-х гадоў. Тэматыка, праблематыка, жанрава-стылёвая адметнасць твораў Аляксея Кулакоўскага, Сяргея Дзяргая, Аляксея Пысіна, Анатоля Вялюгіна, Алеся Асіпенкі, Аляксея Карпюка. Прыход маладых талентаў (А. Дудараў, Г. Марчук, У. Бутрамееў і інш.).

Тэма 3. Іван Шамякін

Іван Шамякін (1921–2004). Жыццёвы і творчы шлях. Першыя спробы пяра. Праблемнае наватарства рамана «Глыбокая плынь». Прататыпы герояў. Даніна тэорыі бесканфліктнасці ў творах 1950-х гадоў (раман «У добры час»). Месца рамана «Крыніцы» ў літаратурным працэсе свайго часу. Вобразы Бародкі і Лемяшэвіча. Маральна-этычныя пошукі герояў пенталогіі «Трывожнае шчасце». Жанрава-стылёвая адметнасць аповесцей «Непаўторная вясна», «Агонь і снег», «Мост». Тэматычнае і праблемнае наватарства раманаў «Сэрца на далоні», «Снежныя зімы», «Атланты і карыятыды», «Вазьму твой боль», аповесцей «Гандлярка і паэт», «Шлюбная ноч», «Ахвяры». Жанравыя асаблівасці прозы пісьменніка. Творчасць І. Шамякіна 1980–2000-х гадоў. (аповесці «Драма», «Адна на падмостках», «Сатанінскі тур», «Падзенне», інш., раман «Злая зорка»). Адносіны пісьменніка да постсавецкай рэчаіснасці.

Тэма 4. Васіль Быкаў

Васіль Быкаў (1924–2003). Жыццёвы і творчы шлях. Уклад В. Быкава ў спасціжэнне праўды пра Другую сусветную вайну. Палемічнасць творчасці. Праблемная навізна «Жураўлінага крыку», «Альпійскай балады». Жанравая адметнасць «франтавых» аповесцей пісьменніка. Шматпланавасць паказу вайны, зварот да партызанскай тэматыкі. Адносіны афіцыйнай крытыкі да аповесцей «Мёртвым не баліць» і «Круглянскі мост». Пашырэнне тэматычнага дыяпазону творчасці ў 1980–1990-я гадоў. Асэнсаванне падзей нядаўняй гісторыі і сучаснасці («Знак бяды», «Аблава», «Жоўты пясочак», «На чорных лядах», «Ваўчыная яма», інш.). Трагедыйнасць твораў апошніх дзесяцігоддзяў («Бедныя людзі», «Сцяна», «Музыка», «Пакахай мяне, салдацік»), іх жанравая шматстайнасць. Сімволіка, алегорыя, прытча, падтэкст у прозе пісьменніка. Асаблівасці стылю. Сутнасць паняцця быкаўская аповесць. Кнігі «Праўдай адзінай», «На крыжы часу» (А. Кудравец).

Тэма 5. Іван Навуменка

Іван Навуменка (1925–2006). Факты біяграфіі. Праблематыка ранніх зборнікаў прозы «Семнацатай вясной», «Хлопцы-равеснікі». Адметнасць асобы героя. Аўтабіяграфічныя моманты ў раманах «Сасна пры дарозе», «Вецер у соснах», «Сорак трэці», «Смутака белых начэй». Праблемна-тэматычнае наватарства першай часткі «партызанскай» трылогіі («Сасна пры

дарозе»). «Ваенныя» творы пісьменніка ў ацэнцы крытыкі. Зварот да маральна-этычных канфліктаў сучаснасці і мінулага (раманы «Летуценнік», «Асеннія мелодыі», аповесці «Развітанне ў Кавальцах», «Апошняя восень» і інш.). Вызначальныя рысы стылю празаіка. І. Навуменка – літаратуразнаўца і крытык.

Тэма 6. Алесь Адамовіч

Алесь Адамовіч (1927–1994). Факты біяграфіі. Сучаснасць ацэнак і вывадаў у літаратуразнаўчых даследаваннях і кнігах крытыкі («Шлях да майстэрства», «Беларускі раман», «Здалёк і зблізку», «Браму скарбаў сваіх адчыняю...», інш.). Тэма Вялікай Айчыннай вайны ў творчасці пісьменніка («Вайна пад стрэхамі», «Сыны ідуць у бой», «Хатынская аповесць», «Нямко», інш.). Месца аповесці «Карнікі» сярод твораў пра мінулую вайну. Дакументальная аснова твора. Імкненне аўтара да аналітызму, філасофскага асэнсавання падзей нядаўняй гісторыі і сучаснага жыцця народа. Аўтабіяграфічная аповесць «Vіхі».

Тэма 7. Уладзімір Караткевіч

Уладзімір Караткевіч (1930–1984). Жыццёвы і творчы шлях. Узбагачэнне нацыянальнай паэзіі, прозы, драматургіі, публіцыстыкі новымі тэмамі, праблемамі, жанравымі формамі. Засваенне і творчая адаптацыя сусветных мастацкіх набыткаў. У.Караткевіч – фактычны заснавальнік гістарычнага жанру ў беларускай літаратуры. Палемічны характар творчасці. Адметнасць гістарызму. Праблема творчага метаду. Паэтызацыя і рамантызацыя мінулага. Творчая гісторыя раманаў «Нельга забыць», «Каласы пад сярпом тваім», «Хрыстос прыязмліўся ў Гародні». Галоўная ідэя аповесцей пра шляхту («Сівая легенда», «Цыганскі кароль», «Дзікае паляванне караля Стаха», «Ладдзя Роспачы»). Шляхта і народ у творах пісьменніка. Вобразы рэальных гістарычных асоб у прозе, драматургіі, паэзіі. Ненадрукаваныя пры жыцці аўтара творы – вершы, аповесці, апавяданні («Мова», «Маціцовыя слёзы», «У снягах драмае вясна», «Легенда пра беднага д’ябла і адвакатаў сатаны», «Маленькая балерына» і інш.). Традыцыі У. Караткевіча ў літаратуры.

Тэма 8. Ніл Гілевіч

Ніл Гілевіч (1931–2016). Жыццёвы і творчы шлях. Няпросты ўваход у літаратуру (зборнікі «Песня ў дарогу», «Прадвесне ідзе па зямлі»). Паварот да складанай надзённасці ў лірыцы 1960-х гадоў. Аўтабіяграфічныя творы «Недзяленя», «Сто вузлоў памяці», «Лодачкі». Тэма радзімы, шматаспектнасць яе раскрыцця. Сучаснасць і мінулае народа ў асэнсаванні паэтам. Эстэтычныя погляды пісьменніка. Праблематыка рамана ў вершах «Родныя дзеці». Кампазіцыя, жанравая адметнасць твора. Мова аўтара і мова герояў. Творчасць 1990–2000-х гадоў. Выкарыстанне сродкаў сатыры ў вершах адраджэнскай тэматыкі («Дзікун», «На новым вітку», «У лад са

старой прымаўкай» і г.д.). Драматычны пафас многіх твораў апошніх гадоў. Перакладчыцкая, навукова-літаратуразнаўчая дзейнасць Н. Гілевіча.

Тэма 9. Іван Пташнікаў

Іван Пташнікаў (1932–2016). Факты біяграфіі. Тэма абпаленага вайной дзяцінства і яе эвалюцыя ў «малой» прозе («Алёшка», «Бежанка», «Эфка», «Французанкі» і інш.). Знітаванасць чалавека і прыроднага свету як адметная рыса твораў празаіка. Зварот да экалагічнай праблематыкі (апавяданні «Алені», «Арчыбал», «Львы», «Пагоня», раман «Алімпіяда»). Паказ лёсу народа, жыцця беларускай вёскі ў «ваенных» творах («Гартак», «Найдорф»). Мастацкае даследаванне народнага жыцця, драматычных і няпростых аспектаў мірнага часу ў раманых «Мсціжы», «Алімпіяда». Паэтызацыя вясковага працаўніка, яго духоўнасці, маральнасці, мужнасці, адданасці роднай зямлі (манументальныя раманыя вобразы прадстаўнікоў старэйшага пакалення Вялічкі, Алімпіяды).

Тэма 10. Вячаслаў Адамчык

Вячаслаў Адамчык (1933–2001). Факты біяграфіі. Рэаліі жыцця Заходняй Беларусі ў ранніх творах (зборнік «Свой чалавек»). Зварот да складаных жыццёвых сітуацый і неадназначных чалавечых характараў (апавяданні «Дзікі голуб», «Кароль Нябожа», «Там, на хутары» і інш.). Даследаванне народнага жыцця на крутых гістарычных зломах (раманы «Чужая бацькаўшчына», «Год нулявы», «І скажа той, хто народзіцца», «Голас крыві брата твайго»). Ідэя «чужой бацькаўшчыны» ў тэтралогіі. Аповесці «Падарожжа на Буцафале», «Чорны цмок, або Яблык спакусы», апавяданні 1990-х – пачатку 2000-х гадоў як працяг роздуму В. Адамчыка над гістарычнай драмай беларусаў. Дзённікі пісьменніка.

Тэма 11. Іван Чыгрынаў

Іван Чыгрынаў (1934–1996). Факты біяграфіі. Тэма Вялікай Айчыннай вайны ў ранніх творах (апавяданні «Праз гады», «Бульба», «Маці» і інш.). Новыя аспекты адлюстравання ваеннага мінулага ў раманых «Плач перапёлкі», «Апраўданне крыві», «Свае і чужынцы», «Вяртанне да віны». Эвалюцыя вобразаў цэнтральных герояў пенталогіі Дзяніса Зазыбы і Радзівона Чубара. Ідэйна-мастацкая адметнасць заключнай часткі цыкла – рамана «Не ўсе мы згінем». Сучаснасць і далёкая гісторыя краіны ў п'есах І. Чыгрынава «Чалавек з мядзведжым тварам», «Звон – не малітва», «Следчая справа Вашчылы» і інш.

Тэма 12. Рыгор Барадулін

Рыгор Барадулін (1935–2014). Жыццёвы і творчы шлях. Тэматычнае наватарства, свежасць паэтычнага светаўспрымання ў зборніку «Маладзік над стэпам». Зварот да тэмы абпаленага вайной дзяцінства. Сувязь лірычнага героя са светам вёскі, малой радзімай, «матчынай хатай» (зборнікі «Рунець, красаваць, налівацца», «Нагбом», «Неруш», інш.). Сказныя матывы і

вобразы ў паэзіі аўтара. Узмацненне публіцыстычнага пачатку, актыўная грамадзянская пазіцыя паэта ва ўмовах грамадскага абнаўлення (зборнікі «Самота паломніцтва», «Міласэрнасць плахі», «Евангелле ад Мамы»). Творчасць апошніх гадоў. Ліра-эпас Р. Барадуліна. Паэтычнае майстэрства пісьменніка. Рытміка-інтанацыйная разнастайнасць твораў, насычанасць мастацкімі тропамі. Актыўнае выкарыстанне дыялектызмаў і аўтарскіх неалагізмаў. Р. Барадулін – перакладчык «Слова пра паход Ігара».

Тэма 13. Васіль Зуёнак

Васіль Зуёнак (нар. у 1935 г.). Факты біяграфіі. Сінтэз лірызму і эпічнасці ў творах пісьменніка. Біяграфічная і жыццёвая канкрэтызаванасць «вясковых» вершаў («Жаўранкі», «Успамін», «Крыніца», інш.). Адлюстраванне нацыянальнага жыцця мяжы стагоддзяў у творах грамадзянскай лірыкі (зборнікі «Лета трывожных дажджоў», «Чорная лясвіца», «Пісьмы з гэтага свету»). Паэтычная пенталогія «Пяцірэчча»: гісторыя стварэння, скразныя матывы і вобразы. Праблемна-тэматычны змест, асаблівасці кампазіцыі, вобразы галоўных персанажаў у частках пенталогіі – паэмах «Лукам’е», «Сяліба», «Прыцягненне», «Маўчанне травы», «Падарожжа вакол двара».

Тэма 14. Янка Сіпакоў

Янка Сіпакоў (1936–2011). Факты біяграфіі. Адметнасць голасу Я. Сіпакова-лірыка. Мастацкае ўзнаўленне славянскай гісторыі ў кнізе «Веча славянскіх балад». Я. Сіпакоў – прадстаўнік эмацыянальна-лірычнай плыні ў нацыянальнай прозе. Аповесці «Крыло цішыні», «Усе мы з хат» як псіхалагічна заглыбленае адлюстраванне жыцця беларускай вёскі ў пасляваенныя дзесяцігоддзі. Кампазіцыйная адметнасць аповесцей. Драматычныя праблемы нядаўняга мінулага і сучаснасці ў аповесці «Кулак», паэмах «Одзіум», «Ахвярны двор». Наватарства формы твораў.

Тэма 15. Міхась Стральцоў

Міхась Стральцоў (1937–1987). Факты біяграфіі. Жанрава-стылёвыя асаблівасці прозы. Увядзенне ў нацыянальную літаратуру новага героя – інтэлігента-гараджаніна ў першым пакаленні. Горад і вёска ў творах пісьменніка (аповяданні «Блакiтны вецер», «На вакзале чакае аўтобус», «Сена на асфальце»). «Смаленне вепрука» ў сістэме праявітых твораў М. Стральцова. Аповесць «Адзін лапаць, адзін чунь»: арыгінальнасць кампазіцыі, філасофская скіраванасць. Вобразы дзеда Міхалкі і Іванкі. Працяг традыцый М. Гарэцкага. М. Стральцоў – паэт, эсэіст, крытык.

Тэма 16. Сацыякультурная сітуацыя другой паловы 1980-х – канца 1990-х гадоў

Зрухі ў грамадска-палітычным жыцці краіны. Вяртанне імёнаў і твораў, зварот літаратуры да так званых белых плям нядаўняга мінулага. Новае прачытанне творчай спадчыны Я. Купалы, Я. Коласа, М. Гарэцкага,

М. Зарэцкага, К. Чорнага, Я. Пушчы, інш. Пытанне пра перыядызацыю літаратурнага працэсу ХХ стагоддзя. Выхад маладой літаратуры за межы нацыянальнай традыцыі, падключэнне да эстэтычных сістэм еўрапейскага і сусветнага мастацтва. Нігілізм маладых пісьменнікаў і крытыкаў у ацэнках мастацкай спадчыны.

Паварот у паэзіі да публіцыстычнай адкрытасці, набліжанасць да «пярэдняга краю» (М. Арочка) праблем сучаснага жыцця. Зварот да постацей знакамітых продкаў, да матываў і вобразаў з твораў пачатку стагоддзя (вершы і паэмы П. Панчанкі, М. Танка, Н. Гілевіча, А. Вярцінскага, М. Арочки, А. Лойкі, В. Шніпа, Л. Рублеўскай і інш.). Драматызм светаадчування лірычнага героя як рэакцыя на крызісныя з’явы ў развіцці чалавечай цывілізацыі, на рэаліі беларускай рэчаіснасці. Пытанне адказнасці чалавека за ўласную дзейнасць (творы В. Зуёнка, Р. Барадуліна, Н. Гілевіча, А. Разанава, Л. Галубовіча). Асэнсаванне экалагічных праблем (вершы і паэмы М. Танка, Я. Сіпакова, Я. Янішчыц, М. Мятліцкага, інш.). Мастацкае ўзнаўленне і спасціжэнне наступстваў аварыі на ЧАЭС (зборнікі «Зорка Палын», «Прайсці праз зону»). Вобраз духоўнага Чарнобыля ў творах А. Грачанікава, М. Башлакова, М. Мятліцкага, інш. Прысутнасць вечных тэм (любові да радзімы, кахання, філасофскага спасціжэння жыцця). Духоўны свет жанчыны-сучасніцы ў лірыцы Я. Янішчыц, Р. Баравіковай, Г. Булыка, В. Аксак, З. Падліпскай, інш.

Асэнсаванне нацыянальнай прозай трагічных для лёсу беларускага народа падзей ХХ стагоддзя (Вялікая Айчынная вайна, Чарнобыльская аварыя) – раманы, аповесці, апавяданні В. Быкава, А. Адамовіча, В. Адамчыка, І. Чыгрынава, В. Карамазова, В. Казько, Я. Сіпакова, Ю. Станкевіча, А. Жука, Г. Далідовіча, А. Федарэнкі. Працяг і абнаўленне традыцый У. Караткевіча прэзаікамі К. Тарасавым, Л. Дайнекам, В. Іпатавай, В. Чаропкам, А. Бутэвічам, В. Коўтун і інш.

Праблемы развіцця сучаснай нацыянальнай драматургіі. Месца беларускай п’есы ў рэпертуары тэатраў. Надзённыя канфлікты жыцця, спецыфіка іх вырашэння ў п’есах М. Матукоўскага («Мудрамер», «Бездань», «Калізей»), Г. Марчука («Блудны сын і Варвара», «Люцікі-кветачкі»), інш. Зварот да нядаўняй і далёкай гісторыі (А. Петрашкевіч, У. Бутрамееў, А. Дудараў). Набыткі і страты драматургаў новай генерацыі: А. Ждана, М. Арахоўскага, І. Сідарука, П. Васючэнкі і інш. Пошук новых жанравых формаў, мастацкіх сродкаў увасаблення рэчаіснасці.

Тэма 17. Віктар Казько

Віктар Казько (нар. у 1940 г.). Факты біяграфіі. Новыя аспекты ў асэнсаванні тэмы дзеці і вайна ў аповесцях 1970-х гадоў. Чалавек і прырода, страчанае іх адзінства як асноўная праблема раманаў «Неруш», «Хроніка дзетдомаўскага саду», «Бунт незапатрабаванага праху», аповесці «Выратуй і памілуй нас, чорны бусел». Адметнасць стылю прэзаіка. Зварот да фальклорна-міфалагічных вытокаў, умоўнасці, да вобразаў-сімвалаў, прытчы, іроніі, публіцыстычных сродкаў выразнасці. Пісьменнік пра стан сучаснага

грамадства, лёс народа, яго будучыню ў творах «Но Пасаран», «Да сустрэчы...», «Прахожы» і інш.

Тэма 18. Юры Станкевіч

Юры Станкевіч (1945–2021). Факты біяграфіі. Сінтэз розных мастацкіх метадаў у творчасці пісьменніка (рэалізм, мадэрнізм, постмадэрнізм). Містычныя матывы ў творах («Армагедон 1985», «Бесапатам», «Прузі»). Роздум пісьменніка (у святле грамадска-палітычных падзей мяжы стагоддзяў) над асаблівасцямі нацыянальнага характару і менталітэту беларусаў («Любіць ноч – права пацукоў», «Збіральнік страху», «Псеўда», «Зямля запаветная»). Моўна-стылёвая, кампазіцыйная адметнасць рамана «Любіць ноч – права пацукоў».

Тэма 19. Алесь Разанаў

Алесь Разанаў (1947–2021). Факты біяграфіі. Рысы наватарства ў першых зборніках «Адраджэнне» і «Назаўжды». Абнаўленне літаратурнай формы, пошукі новай змястоўнасці, стварэнне адметнай канцэпцыі свету і чалавека ў кнігах «Каардынаты быцця», «Шлях–360». Творы 1970–1980-х гадоў у ацэнцы крытыкі. Паэтычнае «рэфарматарства» А. Разанава ў 1990–2010-я гады. Асэнсаванне жыццёвых лёсаў дзеячаў нацыянальнай культуры («Паэма вяхі», «Паэма пераадолення», «Паэма шляху»). Зварот А. Разанава да постацей беларускай гісторыі. Пераклады на сучасную мову твораў Кірыла Тураўскага, Францыска Скарыны, Сымона Буднага, Васіля Цяпінскага, Мялеція Смятрыцкага, Іпація Пацея.

Тэма 20. Алесь Жук

Алесь Жук (1947–2022). Факты біяграфіі. Праблемна-тэматычнае багацце «малой» прозы пісьменніка. Працяг і развіццё традыцый нацыянальнага эпасу. Паэтызацыя народнай духоўнасці і маралі, увага да ўнутранага свету герояў, захопленасць прыгажосцю роднай зямлі, матчынай мовы. А. Жук пра лёс беларускай вёскі, адчужэнне селяніна ад зямлі, страту адчування гаспадара ў аповесцях «Халодная птушка», «Паляванне на Апошняга Жураўля», «Праклятая любоў». Вобразы Анэты, Сцяпана Дзямідчыка, Яна Куляша.

Тэма 21. Георгій Марчук

Георгій Марчук (нар. у 1947 г.). Факты біяграфіі. Жанрава-стылёвы і тэматычны дыяпазон творчасці Г. Марчука. Жанр навелы ў творчасці пісьменніка (цыкл «Давыд-гарадоцкія каноны»). Раманная і драматургічная спадчына Г. Марчука. Творы пісьменніка на экране.

Тэма 22. Васіль Гігевіч

Васіль Гігевіч (нар. у 1947 г.). Факты біяграфіі. Зварот пісьменніка да тэмы горада, да вобраза інтэлігента-гараджаніна ў першым пакаленні. Моўна-стылёвыя асаблівасці твораў. Роздум над праблемамі ўрбанізацыі

грамадства, узаемаадносінамі горада і вёскі, будучыняй чалавечай цывілізацыі ў раманах «Доказ ад процілеглага», «Мелодыі забытых песень». Жанр фантастыкі ў творчасці В. Гігевіча («Карабель», «Кентаўры»).

Тэма 23. Яўгенія Янішчыц

Яўгенія Янішчыц (1948–1988). Факты біяграфіі. Адметнасць паэтычнага голасу. Пафас ранніх кніг «Снежныя грамніцы», «Ясельда», «На беразе пляча». Драматызацыя светаадчування лірычнай гераіні апошняга зборніка «Каліна зімы». Жанравы і тэматычны дыяпазон творчасці. Вобраз беларускай жанчыны, вобраз роднай маці ў паэмах і вершах. Паэтызацыя палескага краю, малой радзімы і трывожны роздум над праблемамі народнага жыцця, над лёсам планеты («Зорная паэма», «Ягядны хутар», «Зажураны ліст да школьнага настаўніка», інш.). Інтымная лірыка Я. Янішчыц.

Тэма 24. Аляксей Дудараў

Аляксей Дудараў (1950–2023). Факты біяграфіі. Своеасаблівасць чалавечых характараў у апавяданнях (зборнік «Святая птушка»). П'есы ваеннай тэматыкі («Выбар», «Апошні ўзлёт», «Радавыя»): сутнасць канфліктаў, праблема выбару, жанравая спецыфіка. Даследаванне маральна-этычных аспектаў жыцця сучаснага грамадства («Парог», «Вечар», «Злом», «Адцуранне», «Кім», інш.). Зварот да традыцый нацыянальнай і сусветнай драматургіі ў п'есах гістарычнай тэматыкі. Аўтарская інтэрпрэтацыя гістарычных падзей і асоб у драмах «Князь Вітаўт», «Палачанка», «Чорная панна Нясвіжа», «Усяслаў Чарадзеі». Наватарства зместу і формы п'есы «Крыж». Драматургічнае майстэрства пісьменніка.

Тэма 25. Тэндэнцыі літаратурнага развіцця 2000-х – пачатку 2020-х гадоў

Крызісныя з'явы ў мастацтве мяжы стагоддзяў. Класічная і масавая літаратура. Спад цікавасці да прыгожага пісьменства. Суіснаванне ў адной мастацкай прасторы пісьменнікаў розных светапоглядных і творчых арыентацый. Пытанне пра новы ўзровень і новыя формы ўзнаўлення рэчаіснасці. «Стомленасць» рэалістычна-апісальнага напрамку ў беларускай прозе. Літаратурныя «традыцыяналісты» і «наватары». Пострэалізм, мадэрнізм, постмадэрнізм на беларускай глебе, іх асаблівасці. Прысутнасць у літаратурным працэсе шэрагу пісьменніцкіх суполак, таварыстваў. Заснаванне новых перыядычных выданняў.

Змена літаратурных прыярытэтаў. Пашырэнне і абнаўленне праблемна-тэматычных абсягаў творчасці. Традыцыйныя і новыя «героі» ў жыцці і літаратуры. Скіраванасць пісьменнікаў на пошук новых форм і сродкаў мастацкай выразнасці, на творчы эксперымент. Трансфармацыя традыцыйных (санет, балада, ода, элегія, апавяданне) і асваенне нетрадыцыйных для нацыянальнай літаратуры (паліндром, лімэрык, танка, хоку) жанраў. «Аўтарскія» жанравыя формы ў сучаснай літаратуры (ясачкі Р. Барадуліна, зномы А. Разанава, рысасловы Л. Сільновай, «зацемкі з левай

кішэні» Л. Галубовіча). Спроба стварэння рымейкавай драматургіі (творы У. Бутрамеева «Новыя прыгоды Несцеркі», Г. Марчука «Новыя прыгоды Несцеркі» і інш.). Абумоўленыя змененай грамадска-палітычнай і мастацкай сітуацыяй зрухі ў творчасці прадстаўнікоў старэйшых літаратурных пакаленняў. Узмацненне аналітычна-філасофскага пачатку ў творах.

Тэма 26. Уладзімір Бутрамееў

Уладзімір Бутрамееў (нар. у 1953 г.). Факты біяграфіі. Новыя аспекты ў раскрыцці тэмы калектывізацыі, вобраза селяніна-працаўніка (драма «Страсці па Аўдзею»). П'еса «Новыя прыгоды Несцеркі» ў кантэксце беларускай рымейкавай літаратуры. Наследаванне, запазычванні і аўтарская трансфармацыя вядомых фальклорных вобразаў, матываў, сітуацый. Рысы паэтыкі постмадэрнізму ў праявічым творы «Карона Вялікага княства. Дысертацыя ў поўным сэнсе гэтага слова на тэму: хто ж такія беларусы, адкуль яны ўзяліся і што яны робяць у сусветнай гісторыі».

Тэма 27. Алесь Пісьмянкоў

Алесь Пісьмянкоў (1957–2004). Факты біяграфіі. Мастакоўскае ўвасабленне вобраза малой радзімы ў зборніках «Белы камень», «Чытаю зоры», «Планіда». Напружаны лірычны роздум над праблемамі сучаснасці. Зварот да гістарычнага мінулага («Трызненне паўстанца», «Дума Вітаўта», «Якаў Палачанін»). Выхад на філасофскую тэматыку ў апошніх кнігах (вершы «Недарэчнае, спрэчнае...», «Просьба», «Крок за крокам...», інш.). Тэмы, матывы, ключавыя вобразы пасмяротнага зборніка «Думаю вершы».

Тэма 28. Леанід Дранько-Майсюк

Леанід Дранько-Майсюк (нар. у 1957 г.). Факты біяграфіі. Вясковыя і гарадскія рэаліі жыцця ў зборніках «Вандроўнік», «Над пляцам», «Тут». Спалучанасць у творах інтэлектуальна-медытатыўнай заглыбленасці з канкрэтна-пачуццёвай вобразнасцю. Грунтоўнае веданне традыцый сусветнага мастацтва. Вобраз героя-вандроўніка ў зборніку «Акропаль». Свядомае сцвярджэнне ідэі «мастацтва для мастацтва», арыентацыя на красу, прыгажосць свету і чалавека, чалавечых узаемаадносін. Глыбокі псіхалагізм інтымнай лірыкі. Цыкл вершаў «Маёй цудоўнай А.».

Тэма 29. Анатоць Сыс

Анатоць Сыс (1959–2005). Факты біяграфіі. Скіраванасць маладога паэта ў глыб нацыянальнай культуры і гісторыі. Культурныя рэмінісцэнцыі ў першых кнігах «Агмень» і «Пан Лес» («Маналог Каруся Каганца», «Маналог Апанаса Філіповіча», «Маналог Уладзіміра Жылкі», інш.). Зварот да фальклорна-міфалагічных вытокаў («Неапаленая купіна», «Змяіны цар», «Пан Лес», інш.). Скандэнсаванасць паэтычнай думкі, філасофская змястоўнасць твораў зборніка «Сыс». Лёс Беларусі, яе сучаснасць, мінулае, будучыня як стрыжнявая тэма творчасці («Маналог «Тутэйшага»,

«Беларускія Ікары», «Мы – чарада самотных птахаў...»). Форматворчасць паэта.

Тэма 30. Алесь Наварыч

Алесь Наварыч (нар. у 1960 г.). Факты біяграфіі. Спалучэнне традыцыйнасці са смелым наватарствам у зборніках прозы «Рабкова ноч» і «Ноч пацалункаў незалежнасці». Моўныя асаблівасці твораў. Паэтызацыя і міфалагізацыя вобраза роднага Палесся ў апавяданнях і аповесцях. Зварот да філасофскай праблематыкі (аповесці «Забівец», «Цкаванне вялікага звера»). Літаратурныя і гістарычныя рэмінісцэнцыі ў раманах «Літоўскі воўк». Раскрыццё ідэйнага зместу паўстання 1863–1864 гадоў праз інтымна-прыгодніцкую канву падзей. Плённае выкарыстанне прыёмаў паэтыкі постмадэрнісцкага пісьма.

Тэма 31. Андрэй Федарэнка

Андрэй Федарэнка (нар. у 1964 г.). Факты біяграфіі. Тэматычная шматстайнасць творчасці. Зварот да надзённых праблем сучаснасці і мінулага (аповесці і апавяданні «Вёска», «Бляха», «Нічыё», «Шчарбаты талер» і інш.). Традыцыйнае (увага да асобы чалавека, грамадзянская праблематыка, псіхалагічная заглыбленасць) і наватарскае (увядзенне ўмоўных і фантастычных сітуацый, вобразаў, шырокае выкарыстанне літаратурных рэмінісцэнцый і алюзій) у творах «Рэвізія», «Сіняя кветка», «Смута, альбо 12 фантазій на адну тэму», інш.).

Тэма 32. Рускамоўная літаратура Беларусі

Роля і месца сучаснай рускамоўнай літаратуры Беларусі ў літаратурным працэсе. Рускамоўная проза М. Чаргінца, А. Андрэева, Э. Скобелева, М. Ляшук, Я. Таганова і інш.

Жанрава-стылёвая разнастайнасць рускамоўнай паэзіі: (В. Блажэнны, К. Міхеева, В. Паліканіна, А. Скарынкін, В. Бурлак і інш.).

Сучасная рускамоўная драматургія (А. Папова, А. Дзялендзік, К. Сцешык, П. Пражко і інш.).

Тэма 33. Мікалай Чаргінец

Мікалай Чаргінец (нар. у 1937 г.). Факты біяграфіі. Жанрава-тэматычная разнастайнасць кніг прозы «Чацвёрты след», «Загад № 1», «Служба – дні і ночы» і інш. Наватарства пісьменніка ў раманах «Вам – заданне», «Тайна Чорных гор», «Сыны». Аўтабіяграфізм у творах пісьменніка. Адлюстраванне падзей Вялікай Айчыннай вайны ў кнізе «А ён не вярнуўся з бою».

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ДЫСЦЫПЛІНЫ
«ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ ДРУГОЙ ПАЛОВЫ XX – ПАЧАТКУ XXI СТ.»
(дзённая форма атрымання адукацыі)

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін		Ссамастойная работа студэнта	Магэрыяльнае забеспячэнне заняткаў	Літаратура	Форма кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя (семінарыя) заняткі				
1	2	3	4	5	6	7	8
	ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ ДРУГОЙ ПАЛОВЫ XX – ПАЧАТКУ XXI СТ.	52	52	112			
VII семестр							
		24	24	48			
1.	Літаратура канца 1950–1960-х гадоў	1		6			
	Літаратура канца 1950–1960-х гадоў 1. Узмацненне філасофскага пачатку, выхад на актуальныя праблемы сучаснасці. 2. «Другое прачытанне» падзей Вялікай Айчыннай вайны ў творах В. Быкава, А. Куляшова, П. Панчанкі, М. Танка, С. Дзяргая, А. Пысіна, А. Адамовіча, І. Навуменкі, інш. 3. Першыя кнігі і творы прадстаўнікоў філалагічнага пакалення. 4. Тэма абпаленага вайной дзяцінства ў вершах, апавяданнях, паэмах, аповесцях. 5. «Хатынская» тэма ў літаратуры («Гарыць, гарыць мая Лагойшчына» Н. Гілевіча, «Апошнія і першыя» Б. Сачанкі, «Балада пра спаленую вёску і жывога пеўня» А.Вярцінскага, інш.).	1		6	1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2014. 2. Мішчанчук, М., Шпакоўскі, І. Беларуская літаратура XX ст.: вучэб. дап. для студ. філал. спец. ВНУ. – Мінск, 2001.	[2] [6] [12]	

	6. Жанрава-тэматычнае пашырэнне прозы (раманы і аповесці А. Чарнышэвіча, М. Лобана, І. Мележа, Я. Брыля, І. Шамякіна, У. Караткевіча, інш.). Развіццё вялікай эпічнай формы. Паглыбленне псіхалагізму. 7. Набыткі нацыянальнай драматургіі (А. Макаёнак, К. Крапіва, А. Дзялендзік, М. Матукоўскі).					
2.	Літаратурны працэс 1970-х – сярэдзіны 1980-х гадоў	1		6		
	Літаратурны працэс 1970-х – сярэдзіны 1980-х гадоў 1. Пашырэнне ідэйна-тэматычных абсягаў беларускай паэзіі і прозы. Адкрыццё новых характараў, зварот да праблем мінулага і сучаснасці ў творах В. Адамчыка, А. Адамовіча, М. Стральцова, інш. 2. Актыўнае асэнсаванне гісторыі беларускага народа (творы У. Караткевіча, Л. Дайнекі, інш.). 3. Лірыка А. Куляшова, М. Танка, А. Пысіна, К. Кірэенкі, М. Стральцова, У. Караткевіча як сведчанне філасофскай і інтэлектуальнай «напоўненасці» паэзіі. 4. Шматграннасць духоўнага свету жанчыны ў вершах Е. Лось, Д. Бічэль-Загнетавай, Н. Мацяш, В. Коўтун і інш. 5. Пошукі новых жанравых форм і сродкаў паэтычнай выразнасці (творы М. Танка, Р. Барадзіна, А. Разанава, А. Вярцінскага і інш.). 6. Спасціжэнне духоўнага вопыту існавання чалавецтва, народа ў паэмах А. Куляшова, К. Кірэенкі, В. Зуёнка, М. Арочкі, у кнізе Я. Сіпакова «Веча славянскіх балад», рамане ў вершах Н. Гілевіча «Родныя дзеці» і інш. 7. Сатырычная паэма «Сказ пра Лысую гару». 8. Пошукі драматургіяй новых тэм, канфліктаў, зварот да надзённых праблем сучаснасці і гісторыі. Традыцыйнае і наватарскае ў п'есах 1960–1980-х гадоў. 9. Прыход маладых талентаў (А. Дудараў, Г. Марчук, У. Бутрамееў і інш.).	1		6	1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2014. 2. Мішчанчук, М., Шпакоўскі, І. Беларуская літаратура XX ст.: вучэб. дап. для студ. філал. спец. ВНУ. – Мінск, 2001.	[1] [2] [3] [7] [10] [11] [12]

3.	Іван Шамякін	2	4	4			
3.1	Жыццёвы і творчы шлях Івана Шамякіна 1. Жыццёвы і творчы шлях. 2. Першыя спробы п'яра. 3. Праблемнае наватарства рамана «Глыбокая плынь». Прагатыпы герояў. 4. Даніна тэорыі бесканфліктнасці ў творах 1950-х гадоў (раман «У добры час») 5. Месца рамана «Крыніцы» ў літаратурным працэсе свайго часу. Вобразы Бародкі і Лемяшэвіча. 6. Маральна-этычныя пошукі герояў пенталогіі «Трывожнае шчасце». Жанрава-стылёвая адметнасць апавесцей «Непаўторная вясна», «Агонь і снег», «Мост». 7. Тэматычнае і праблемнае наватарства апавесцей «Гандлярка і паэт», «Шлюбная ноч», «Ахвяры». 8. Жанравыя асаблівасці прозы пісьменніка. 9. Творчасць І. Шамякіна 1980–2000-х гадоў.	2		4	1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2014. 2. Мішчанчук, М., Шпакоўскі, І. Беларуская літаратура XX ст.: вучэб. дап. для студ. філал. спец. ВНУ. – Мінск, 2001.	[2] [3] [8] [10] [11] [12]	
3.2	Раманы Івана Шамякіна 1960–1970-х гг. 1. Спалучанасць ваеннага мінулага і сучаснасці ў творах «Сэрца на далоні», «Снежныя зімы», «Вазьму твой боль». Абумоўленасць праблематыкі раманаў грамадскімі падзеямі. Вобразы галоўных герояў. 2. Маральна-этычныя і вытворчыя праблемы ў рамане «Атланты і карыятыды». Сутнасць канфліктаў, асаблівасці стварэння характараў. 3. Спецыфіка шамякінскага псіхалагізму. Майстэрства сюжэтабудовы, кампазіцыйная арганізацыя зместу твораў. Асаблівасці мовы пісьменніка.		2		1. Партрэт пісьменніка. 2. Каваленка, В. Іван Шамякін. – Мінск, 1980; 3. Матрунёнак, А. Псіхалагічная проза. – Мінск, 1988; 4. Мікуліч, М. На злome часу. – Мінск, 1995.	[2] [3] [7] [10] [11] [12]	Апытванне
3.3	Творчасць Івана Шамякіна 1990-х гг. 1. Светапоглядная пазіцыя пісьменніка паводле яго дзённікаў і інтэрв'ю. Погляды сучасных крытыкаў на прозу Івана Шамякіна.		2		1. Партрэт пісьменніка. 2. Каваленка, В. Іван Шамякін. – Мінск,	[1] [2] [3] [8]	Калеквіум

	<p>2. Актуальнасць праблематыкі і канфліктаў аповесцей «Сатанінскі тур», «Падзенне», «Крывінка», «Падзенне», «Палеская мадонна», «Выкармак», «Губернатар», «У засені палаца» для свайго часу.</p> <p>3. Драматызм становішча інтэлігенцыі ў новай сацыякультурнай сітуацыі («Адна на падмостках», «Вернісаж», «Paradius auf Erden»).</p>				<p>1980;</p> <p>3. Матрунёнак, А. Псіхалагічная проза. – Мінск, 1988;</p> <p>4. Мікуліч, М. На зломе часу. – Мінск, 1995.</p>	<p>[10]</p> <p>[11]</p> <p>[12]</p>	
4.	Васіль Быкаў	4	4	4			
4.1	<p>Жыццёвы і творчы шлях Васіля Быкава</p> <p>1. Жыццёвы і творчы шлях.</p> <p>2. Уклад В. Быкава ў спасціжэнне праўды пра Другую сусветную вайну.</p> <p>3. Праблемная навізна «Жураўлінага крыку», «Альпійскай балады».</p> <p>4. Жанравая адметнасць «франтавых» аповесцей пісьменніка. Шматпланавасць паказу вайны, зварот да партызанскай тэматыкі.</p> <p>5. Адносіны афіцыйнай крытыкі да аповесцей «Мёртвым не баліць» і «Круглянскі мост».</p> <p>6. Пашырэнне тэматычнага дыяпазону творчасці ў 1980–1990-я гадоў.</p> <p>7. Трагедыінасць твораў апошніх дзесяцігоддзяў, іх жанравая шматстайнасць.</p> <p>8. Сімволіка, алегорыя, прытча, падтэкст у прозе пісьменніка. Асаблівасці стылю. Сутнасць паняцця быкаўская аповесць.</p>	4		4	<p>1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2014.</p> <p>2. Мішчанчук, М., Шпакоўскі, І. Беларуская літаратура XX ст.: вучэб. дап. для студ. філал. спец. ВНУ. – Мінск, 2001.</p>	<p>[2]</p> <p>[3]</p> <p>[8]</p> <p>[10]</p> <p>[11]</p> <p>[12]</p>	

4.2	<p>Васіль Быкаў і філасофія экзістэнцыялізму</p> <p>1. Праблемы выбару і свабоды і іх вырашэнне героямі аповесці В. Быкава «Мёртвым не баліць».</p> <p>2. Паказ вайны як праяўлення сусветнага абсурду.</p> <p>3. Паводзіны чалавека ў экстрэмальнай сітуацыі («Здрада», «Сотнікаў», «У тумане»).</p> <p>4. Экзістэнцыяльныя матывы ў аповесці «Ваўчыная яма», апавяданні «Сцяна».</p>		2		<p>1. Партрэт і фотаздымкі пісьменніка.</p> <p>2. Кнігі, артыкулы, матэрыялы навуковых канферэнцый, прысвечаныя В. Быкаву.</p>	[1] [2] [3] [8] [10] [11] [12]	Напісанне рэфератаў
4.3	<p>Проза В. Быкава апошніх дзесяцігоддзяў</p> <p>1. Лёс чалавека і лёс народа ў апавяданнях «Перад канцом», «Жоўты пясочак», «Народныя мсціўцы» і інш. Выяўленне нацыянальнага характару ў творах.</p> <p>2. Падзеі калектывізацыі ў трактоўцы В. Быкава («Знак бяды», «Аблава», «Сцюжа»).</p> <p>3. Новыя аспекты ў асэнсаванні ваеннага мінулага («Пакахай мяне, салдацік», «Зенітчыца», «Мальбара» і інш.).</p>		2		<p>1. Партрэт і фотаздымкі пісьменніка.</p> <p>2. Кнігі, артыкулы, матэрыялы навуковых канферэнцый, прысвечаныя В. Быкаву.</p>	[1] [2] [3] [7] [10] [11] [12]	Апытванне.
5.	Іван Навуменка	2	2	4			
5.1	<p>Жыццёвы і творчы шлях Івана Навуменкі</p> <p>1. Факты біяграфіі.</p> <p>2. Праблематыка ранніх зборнікаў прозы «Семнацатай вясной», «Хлопцы-равеснікі». Адметнасць асобы героя.</p> <p>3. Аўтабіяграфізм у раманах «Сасна пры дарозе», «Вецер у соснах», «Сорак трэці», «Смутак белых начэй».</p> <p>4. «Ваенныя» творы пісьменніка ў ацэнцы крытыкі.</p> <p>5. Зварот да маральна-этычных канфліктаў сучаснасці і мінулага (раманы «Летуценнік», «Асеннія мелодыі», аповесці «Развітанне ў Кавальцах», «Апошняя восень» і інш.).</p> <p>6. Вызначальныя рысы стылю празаіка.</p> <p>7. І. Навуменка – літаратуразнаўца і крытык.</p>	2		4	<p>1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2014.</p> <p>2. Мішчанчук, М., Шпакоўскі, І. Беларуская літаратура XX ст.: вучэб. дап. для студ. філал. спец. ВНУ. – Мінск, 2001.</p>	[2] [3] [8] [10] [11] [12]	

5.2	Раманы І. Навуменкі «Сасна пры дарозе», «Смутац белых начэй» 1. Эпічнасць мыслення І. Навуменкі ў раманах. 2. Паказ жыцця беларусаў пад акупацыяй («Сасна пры дарозе»), франтавых рэалій («Смутац...») 3. Вобразы Міці Птаха і Сяргея Каліноўскага. 4. Асаблівасці псіхалагізму, кампазіцыі, хранатопу.		2		1. Партрэт, мастацкія творы пісьменніка. 2. Сіненка, Г. Іван Навуменка: Нарыс творчасці. – Мінск, 1981;	[1] [2] [3] [8] [10] [11] [12]	Фронтальнае апытванне
6.	Алесь Адамовіч	2	2	4			
6.1	Жыццёвы і творчы шлях Алеся Адамовіча 1. Факты біяграфіі. 2. Літаратуразнаўчыя даследаванні і кнігі крытыкі («Шлях да майстэрства», «Беларускі раман», «Здалёк і зблізку», «Браму скарбаў сваіх адчыняю...», інш.). 3. Тэма Вялікай Айчыннай вайны ў творчасці пісьменніка («Вайна пад стрэхамі», «Сыны ідуць у бой», «Хатынская аповесць», «Нямко», інш.). 4. Аповесць «Карнікі» як філасофскае асэнсаванне падзей нядаўняй гісторыі і сучаснага жыцця народа. 5. Аўтабіяграфічная аповесць «Vіхі».	2		4	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2014.	[2] [8] [9] [12]	
6.2	Аповесць А. Адамовіча «Карнікі» 1. Жанравыя асаблівасці твора. 2. Мастацкае даследаванне псіхалогіі здрадніцтва. 3. Раскрыццё сутнасці, ідэалогіі і філасофіі фашызму. 4. Месца твора ў беларускай ваеннай прозе.		2		Алесь Адамовіч : Фотаальбом. – Мінск, 1988.	[2] [8] [9] [12]	Калёквіум
7.	Уладзімір Караткевіч	4	6	4			
7.1	Жыццёвы і творчы шлях Уладзіміра Караткевіча 1. Жыццёвы і творчы шлях. 2. У.Караткевіч – заснавальнік гістарычнага жанру ў беларускай літаратуры. Адметнасць гістарызму. 3. Праблема творчага метаду. 4. Паэтызацыя і рамантызацыя мінулага. 5. Творчая гісторыя раманаў «Нельга забыць», «Каласы пад	4		4	1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2014. 2. Мішчанчук, М., Шпакоўскі, І. Беларуская літаратура	[2] [3] [8] [10] [11] [12]	

	сярпом тваім», «Хрыстос прыязмліўся ў Гародні». 6. Галоўная ідэя апавесцей пра шляхту («Сівая легенда», «Цыганскі кароль», «Дзікае паляванне караля Стаха», «Ладдзя Роспачы»). Шляхта і народ у творах пісьменніка. 7. Ненадрукаваныя пры жыцці творы («Мова», «Маціцовыя слёзы», «У снягах драмае вясна», «Легенда пра беднага д'ябла і адвакатаў сатаны», «Маленькая балерына» і інш.). 8. Традыцыі У. Караткевіча ў беларускай літаратуры.				XX ст.: вучэб. дап. для студ. філал. спец. ВНУ. – Мінск, 2001.		
7.2	Жанрава-тэматычная разнастайнасці паэзіі Уладзіміра Караткевіча 1. Жанравая шматстайнасць паэзіі: балада, элегія, медытатыўныя, філасофскія, прыродаапісальныя і г.д. вершы («Дзяўчына пад дажджом», «Мой век», «Балада аб трыццаць першым сярэбраніку» і інш.). 2. Мінулае народа, рэальныя гістарычныя постаці ў вершах і баладах («Паўлюк Багрым», «Балада аб нашэсцях» і інш.).		1		1. Партрэт пісьменніка. 2. Збор твораў У. Караткевіча.	[1] [2] [3] [8] [10] [11] [12]	Апытванне, гутарка
7.3	Шматграннасць таленту Уладзіміра Караткевіча 1. Мінулае народа, рэальныя гістарычныя постаці ў п'есах, «Маці ўрагану», «Званы Віцебска» і інш. 2. Жанрава-тэматычныя абсягі прозы У. Караткевіча. Праблематыка ранніх «вернутых» твораў («У снягах драмае вясна», «Маленькая балерына»), апавесцей і апавяданняў на тэму сучаснасці («Чазенія», «Блакiт і золата дня», «Лятучы Галандзец») 3. Вобраз беларуса ў апавесці «Ладдзя Роспачы». 4. У.Караткевіч – майстар дэтэктыўна-прыгодніцкага жанру.		1		1. Партрэт пісьменніка. 2. Збор твораў У. Караткевіча.	[1] [2] [3] [8] [10] [11] [12]	Тэсціраванне
7.4	Раман Уладзіміра Караткевіча «Каласы пад сярпом тваім» 1. Праблематыка рамана «Каласы пад сярпом тваім». Сімволіка назвы. 2. Народ і шляхта ў паказе пісьменніка. 3. Вобразы рэальных гістарычных асоб у рамане. 4. Стыль У. Караткевіча.		2		1. Партрэт пісьменніка. 2. Збор твораў У.Караткевіча.	[1] [2] [3] [8] [10] [11]	Напісанне эсэ.

	5. Традыцыі У. Караткевіча ў сучаснай літаратуры.					[12]	
8.	Ніла Гілевіч	2	2	4			
8.1	Жыццёвы і творчы шлях Ніла Гілевіча 1. Жыццёвы і творчы шлях 2. Няпросты ўваход у літаратуру (зборнікі «Песня ў дарогу», «Прадвесне ідзе па зямлі»). 3. Паварот да складанай надзённасці ў лірыцы 1960-х гг. 4. Аўтабіяграфічныя творы «Недзялення», «Сто вузлоў памяці», «Лодачкі». 5. Тэма радзімы, шматаспектнасць яе раскрыцця. Сучаснасць і мінулае народа ў асэнсаванні паэтам. 6. Эстэтычныя погляды пісьменніка. 7. Раман «Родныя дзеці». 8. Творчасць 1990–2000-х гадоў. 9. Перакладчыцкая, літаратуразнаўчая дзейнасць Н. Гілевіча.	2			1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2014. 2. Мішчанчук, М., Шпакоўскі, І. Беларуская літаратура XX ст.: вучэб. дап. для студ. філал. спец. ВНУ. – Мінск, 2001.	[2] [3] [8] [10] [11] [12]	
8.2	Паэзія і раман Ніла Гілевіча «Родныя дзеці» 1. Жанрава-стыльовыя асаблівасці паэзіі Н. Гілевіча. 2. Праблематыка рамана «Родныя дзеці». 3. Кампазіцыя, жанравая адметнасць твора. 4. Мова аўтара і мова герояў. 5. Роля ўстаўных навел.		2		Гілевіч, Н. Родныя дзеці. – Мінск, 1985.	[1] [2] [3] [8] [10] [11] [12]	Апытванне, напісанне эсэ
9.	Іван Пташнікаў	2	2	4			
9.1	Жыццёвы і творчы шлях Івана Пташнікава 1. Факты біяграфіі. 2. Тэма абпаленага вайной дзяцінства, яе эвалюцыя ў малой прозе («Алёшка», «Бежанка», «Эфка», «Французанкі» і інш). 3. Знітаванасць чалавека і прыроднага свету як адметная рыса твораў празаіка.	2		4	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2014. Мінск, 2001.	[2] [3] [8] [10] [12]	

	4. Паказ лёсу народа, жыцця беларускай вёскі ў «ваенных» творах («Тартак», «Найдорф»).						
	5. Мастацкае даследаванне народнага жыцця, драматычных і няпростых аспектаў мірнага часу ў раманах «Мсціжы», «Алімпіяда».						
9.2	Тэматычнае багацце прозы Івана Пташнікава 1. Вайна і пасляваенная рэчаіснасць, вобразы дзяцей у паказе І. Пташнікава (на прыкладзе апавяданняў «Алёшка», «Эфка» і інш.). 2. Паэтызацыя вясковага працаўніка, яго духоўнасці, маральнасці, мужнасці, адданасці роднай зямлі (вобразы прадстаўнікоў старэйшага пакалення Вялічкі, Алімпіяды). 3. Зварот да экалагічнай праблематыкі (апавяданні «Алені», «Арчыбал», «Львы», «Пагоня», раман «Алімпіяда»).		2		Мастацкія творы пісьменніка.	[1] [2] [3] [8] [10] [12]	Апытванне
10.	Вячаслаў Адамчык	2	2	4			
10.1	Жыццёвы і творчы шлях Вячаслава Адамчыка 1. Факты біяграфіі. 2. Рэаліі жыцця Заходняй Беларусі ў ранніх творах (зборнік «Свой чалавек»).	2		4	1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2014. 2. Мішчанчук, М., Шпакоўскі, І. Беларуская літаратура XX ст.: вучэб. дап. для студ. філал. спец. ВНУ. – Мінск, 2001.	[2] [3] [8] [10] [12]	
	3. Зварот да складаных жыццёвых сітуацый і неадназначных чалавечых характараў (апавяданні «Дзікі голуб», «Кароль Нябожа», «Там, на хутары» і інш.). 4. Аповесці «Падарожжа на Буцафале», «Чорны цмок, або Яблык спакусы», апавяданні 1990-х – пачатку 2000-х гадоў. 5. Дзённікі пісьменніка.						
10.2	Тэтралогія Вячаслава Адамчыка 1. Даследаванне народнага жыцця на крутых гістарычных зломках (раманы «Чужая бацькаўшчына», «Год нулявы», «І скажа той, хто народзіцца», «Голас крыві брата твайго»).		2		Раманы В. Адамчыка.	[2] [3] [8] [10] [12]	Фронтальнае апытванне
	2. Падзеі 1939 г. і вайны ў інтэрпрэтацыі пісьменніка. 3. Традыцыйнае і наватарскае ў паказе вёскі. 4. Ідэя «чужой бацькаўшчыны» ў тэтралогіі.						

	5. Паэтыка раманаў.						
11.	Іван Чыгрынаў	2	2	4			
11.1	Жыццёвы і творчы шлях Івана Чыгрынава 1. Факты біяграфіі. 2. Тэма Вялікай Айчыннай вайны ў ранніх творах (аповяданні «Праз гады», «Бульба», «Маці» і інш.). 3. Тэма абпаленага вайной дзяцінства ў малой прозе І. Чыгрынава. 4. Раманная пенталогія І. Чыгрынава пра вайну. 5. Сучаснасць і далёкая гісторыя краіны ў п'есах І. Чыгрынава «Чалавек з мядзведжым тварам», «Звон – не малітва», «Следчая справа Вашчылы» і інш.	2		4	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2014.	[2] [3] [8] [10] [12]	
11.2	Пенталогія Івана Чыгрынава ў кантэксце беларускай «ваеннай» прозы 1. Нацыянальная проза пра падзеі Вялікай Айчыннай вайны. 2. Новыя аспекты адлюстравання ваеннага мінулага ў раманах «Плач перапёлкі», «Апраўданне крыві», «Свае і чужынцы», «Вяртанне да віны». 3. Эвалюцыя вобразаў цэнтральных герояў пенталогіі Дзяніса Зазыбы і Радзівона Чубара. 4. Ідэйна-мастацкая адметнасць заключнай часткі цыкла – рамана «Не ўсе мы згінем». 5. Традыцыйнае і новае ў раманах.		2		Партрэт пісьменніка.	[1] [2] [3] [8] [10] [12]	Апытванне, гутарка.
	Усяго ў VII семестры	24	24	48			Залік
		VIII семестр					
		28	28	64			
12	Рыгор Барадулін	2	2	4			
12.1	Жыццёвы і творчы шлях Рыгора Барадуліна 1. Жыццёвы і творчы шлях. 2. Тэматычнае наватарства, свежасць паэтычнага	2		4	1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. –	[2] [3] [8]	

	<p>светаўспрымання ў зборніку «Маладзік над стэпам».</p> <p>3. Сувязь лірычнага героя з малой радзімай, «матчынай хатай» (зборнікі «Рунець, красаваць, налівацца», «Нагбом», «Неруш», інш.).</p> <p>4. Узмацненне публіцыстычнага пачатку, актыўная грамадзянская пазіцыя (зборнікі «Самота паломніцтва», «Міласэрнасць плахі», «Евангелле ад Мамы»).</p> <p>5. Творчасць апошніх гадоў.</p> <p>6. Ліра-эпас Р. Барадуліна.</p> <p>7. Паэтычнае майстэрства пісьменніка.</p> <p>8. Р. Барадулін – перакладчык «Слова пра паход Ігара».</p>				<p>Мінск, 1999–2014.</p> <p>2. Мішчанчук, М., Шпакоўскі, І. Беларуская літаратура XX ст.: вучэб. дап. для студ. філал. спец. ВНУ. – Мінск, 2001.</p>	<p>[10]</p> <p>[11]</p> <p>[12]</p>	
12.2	<p>Сказныя матывы і вобразы паэзіі Р. Барадуліна</p> <p>1. Тэма памяці ў лірыцы Р. Барадуліна.</p> <p>2. Матывы чакання з вайны ў вершах Р. Барадуліна.</p> <p>3. Вобразы маці, хаты, дарогі і інш. як нацыянальныя вобразы свету.</p> <p>4. Міфалагічныя і біблейскія матывы паэзіі Р. Барадуліна.</p> <p>5. Зварот да тэмы абпаленага вайной дзяцінства.</p>		2		<p>Партрэт пісьменніка, паэтычныя зборнікі розных гадоў</p>	<p>[1]</p> <p>[2]</p> <p>[3]</p> <p>[8]</p> <p>[10]</p> <p>[11]</p> <p>[12]</p>	Апытванне
13.	Васіль Зуёнак	2	1	4			
13.1	<p>Жыццёвы і творчы шлях Васіля Зуёнка</p> <p>1. Факты біяграфіі.</p> <p>2. Сінтэз лірызму і эпічнасці ў творах пісьменніка.</p> <p>3. Біяграфічная і жыццёвая канкрэтызацыя «вясковых» вершаў («Жаўранкі», «Успамін», «Крыніца», інш.).</p> <p>4. Адлюстраванне нацыянальнага жыцця мяжы стагоддзяў у творах грамадзянскай лірыкі (зборнікі «Лета трывожных дажджоў», «Чорная лесвіца», «Пісьмы з гэтага свету»).</p>	2		4	<p>Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2014.</p>	<p>[2]</p> <p>[3]</p> <p>[8]</p> <p>[10]</p> <p>[11]</p> <p>[12]</p>	
13.2	<p>Ліра-эпас Васіля Зуёнка (цыкл «Пяцірэчча»)</p> <p>1. Паэтычная пенталогія «Пяцірэчча»: гісторыя стварэння, сказныя матывы і вобразы.</p> <p>2. Праблемна-тэматычны змест, асаблівасці кампазіцыі,</p>		1		<p>Партрэт пісьменніка, паэтычныя зборнікі розных гадоў</p>	<p>[1]</p> <p>[2]</p> <p>[3]</p> <p>[8]</p>	Апытванне, гутарка

	вобразы галоўных персанажаў у частках пенталогіі – паэмах «Лукам’е», «Сяліба», «Прыцягненне», «Маўчанне травы», «Падарожжа вакол двара».					[10] [11] [12]	
14.	Янка Сіпакоў	2	1	4			
14.1	Жыццёвы і творчы шлях Янкі Сіпакова 1. Факты біяграфіі.. 2. Адметнасць голасу Я. Сіпакова-лірыка. 3. Я. Сіпакоў – прадстаўнік эмацыянальна-лірычнай плыні ў нацыянальнай прозе. 4. Аповесці «Крыло цішыні», «Усе мы з хат» як псіхалагічна заглыбленае адлюстраванне жыцця беларускай вёскі ў пасляваенныя дзесяцігоддзі. 5. Драматычныя праблемы нядаўняга мінулага і сучаснасці ў аповесці «Кулак», паэмах «Одзіум», «Ахвярны двор».	2		4	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2014.	[2] [3] [8] [10] [11] [12]	
14.2	Мастацкі свет паэзіі і прозы Янкі Сіпакова 1. Мастацкае ўзнаўленне славянскай гісторыі ў кнізе «Веча славянскіх балад». 2. Паэмы Я. Сіпакова «Одзіум», «Ахвярны двор»: наватарства формы твораў. 3. Жанрава-тэматычная разнастайнасці паэзіі. 4. Прытчы Янкі Сіпакова з кнігі «Тыя, што ідуць», сімвал і алегорыя ў іх.		1		1. Лысенка, А.Ф. Лінія гарызонта: Нарыс творчасці Янкі Сіпакова. – Мінск, 1986. 2. Мастацкія творы Янкі Сіпакова.	[1] [2] [3] [8] [10] [11] [12]	Калёквіум
15.	Міхась Стральцоў	2	2	4			
15.1	Жыццёвы і творчы шлях Міхася Стральцова 1. Факты біяграфіі. 2. Жанрава-стылёвыя асаблівасці прозы. 3. Увядзенне ў нацыянальную літаратуру новага героя – інтэлігента-гараджаніна ў першым пакаленні. 4. Горад і вёска ў творах пісьменніка (апавяданні «Блакитны вецер», «На вакзале чакае аўтобус», «Сена на асфальце») 5. «Смаленне вепрука» ў сістэме празаічных твораў М.Стральцова.	2		4	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2014.	[2] [3] [8] [10] [12]	

	6. М. Стральцоў – паэт, эсэіст, крытык.						
15.2	Адметнасць прозы Міхася Стральцова 1. Жыццё горада ў паказе М.Стральцова. 2. Пошукі маральна-духоўных арыенціраў героямі пісьменніка. 3. Праблема добра і зла ў аповесці «Адзін лапаць, адзін чунь». 4. Вобразы дзеда Міхалкі і Іванкі. 5. Лірызм як стылявая дамінанта творчасці.		2		Мастацкія творы Міхася Стральцова.	[1] [2] [3] [8] [10] [12]	Апытванне, гутарка. Рэйтынговая кантрольная работа № 1
16.	Сацыякультурная сітуацыя другой паловы 1980-х – канца 1990-х гадоў	2		2			
	Сацыякультурная сітуацыя другой паловы 1980-х – канца 1990-х гадоў 1. Зрухі ў грамадска-палітычным жыцці краіны. Вяртанне імёнаў і твораў пісьменнікаў. 2. Новае прачытанне класікі. 3. Тэматычнае багацце паэзіі і прозы. 4. Актуалізацыя гістарычнай праблематыкі. Працяг і абнаўленне традыцый У. Караткевіча У. Арловым, К. Тарасавым, Л. Дайнекам і інш. 5. Праблемы развіцця сучаснай драматургіі. 6. Пошук новых жанравых формаў, мастацкіх сродкаў увасаблення рэчаіснасці.	2		2	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2014.	[2] [3] [8] [10] [11] [12]	
17.	Віктар Казько	1	2	4			
17.1	Жыццёвы і творчы шлях Віктара Казько 1. Факты біяграфіі. 2. Новыя аспекты ў асэнсаванні тэмы дзеці і вайна ў аповесцях 1970-х гадоў. Лёс Колькі Лецечкі ў аповесці «Суд у Слабадзе». 3. Дэфармацыя вясковага свету ў аповесці «Выратуй і памілуй нас, чорны бусел».	1		4	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2014.	[2] [3] [8] [10] [12]	

	4. Зварот да фальклорна-міфалагічных вытокаў, умоўнасці, да вобразаў-сімвалаў, прытчы, іроніі, публіцыстычных сродкаў выразнасці. 5. Письменнік пра сучаснае грамадства, лёс народа, яго будучыню ў творах «Но Пасаран», «Да сустрэчы...», «Прахожы» і інш. 6. Адметнасць стылю празаіка.						
17.2	Проза В. Казько 1980-х – 2000-х гг. 1. Экалагічным праблемаў ў творах пісьменніка «Неруш», «Хроніка дзетдомаўскага саду», «Выратуй і памілуй нас, чорны бусел». 2. Лёс вёскі і селяніна ў творах. 3. Праблематыка рамана «Бунт незапатрабаванага праху». 4. Кампазіцыя твора.		2		Партрэт пісьменніка, мастацкія тэксты.	[1] [2] [3] [8] [10] [12]	Апытванне, гутарка
18.	Юры Станкевіч	1	2	4			
18.1	Творчая індывідуальнасць Юры Станкевіча 1. Факты біяграфіі. 2. Сінтэз розных мастацкіх метадаў у творчасці пісьменніка (рэалізм, мадэрнізм, постмадэрнізм). 3. Містычныя матывы ў творах («Армагедон 1985», «Бесапатам», «Прузі») 4. Роздум пісьменніка над асаблівасцямі нацыянальнага характару і менталітэту беларусаў («Збіральнік страху», «Псеўда», «Зямля запаветная») 5. Адлюстраванне урбанізаванага жыцця і побыту ў празаічных творах Ю. Станкевіча.	1		4	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2014.	[2] [9] [10]	
18.2	Проза Юры Станкевіча 1. Нетрадыцыйнасць прозы Ю. Станкевіча. 2. Зварот пісьменніка да балючых праблем сучаснасці. 3. Ідэя Беларускага Дому ў рамана «Любіць ноч – права пацукоў» і ў іншых творах. Сімволіка вобразаў, сцэн. 4. Моўна-стылёвая, кампазіцыйная адметнасць рамана.		2		Тэксты твораў Юры Станкевіча.	[2] [9] [10]	Апытванне, гутарка

19.	Алесь Разанаў	2	2	4			
19.1	Адметнасць стыю Алеся Разанава 1. Факты біяграфіі. 2. Рысы наватарства ў першых зборніках «Адраджэнне» і «Назаўжды». 3. Абнаўленне літаратурнай формы, пошукі новай змястоўнасці, стварэнне адметнай канцэпцыі свету і чалавека ў кнігах «Каардынаты быцця», «Шлях–360». 4. Творы 1970–1980-х гадоў у ацэнцы крытыкі. 5. Паэтычнае «рэфарматарства» А. Разанава. 6. Асэнсаванне жыццёвых лёсаў дзеячаў нацыянальнай культуры («Паэма вякі», «Паэма пераадолення», «Паэма шляху»). Зварот А. Разанава да постацей гісторыі. 7. Пераклады на сучасную мову твораў Кірыла Тураўскага, Францыска Скарыны, Сымона Буднага, Васіля Цяпінскага, Мялеція Сматрыцкага, Іпація Пацея.	2		4	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2014.	[2] [3] [9] [10] [11] [12]	
19.2	Пошук новых жанравых форм у паэзіі Алеся Разанава 1. Інтэлектуальнасць і асацыятыўнасць твораў. 2. Пашырэнне аб’екта мастацкага асэнсавання за кошт прадметаў, рэчаў, з’яў жывой і нежывой прыроды. 3. «Празаізацыя» паэтычнага слова як набліжэнне яго да рэчаіснасці і як пошук новых жанравых форм: версэты, вершаказы, зномы, квантэмы А.Разанава. 4. Праблематыка апошніх паэтычных зборнікаў А. Разанава. Асаблівасці асацыятыўна-вобразнага пісьма і філасофская змястоўнасць вершаў.		2		Кісліцына, Г.М. Алесь Разанаў. Праблема мастацкай свядомасці. – Мінск, 1997.	[1] [2] [3] [9] [10] [11] [12]	Аналіз пункціраў, вершаказаў, зномаў, квантэм А.Разанава
20.	Алесь Жук	1	2	2			
20.1	Творчая індывідуальнасць Алеся Жука 1. Факты біяграфіі. 2. Праблемна-тэматычнае багацце «малой» прозы пісьменніка. 3. Працяг і развіццё традыцый нацыянальнага эпасу.	1		2	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2014.	[2] [3] [8] [10] [12]	

	4. Паэтызацыя народнай духоўнасці і маралі, увага да ўнутранага свету герояў, захопленасць прыгажосцю роднай зямлі, матчынай мовы. 5. А. Жук пра лёс беларускай вёскі, адчужэнне селяніна ад зямлі ў аповесцях «Халодная птушка», «Паляванне на Апошняга Жураўля», «Праклятая любоў».						
20.2	Праблемна-тэматычнае багацце прозы Алеся Жука 1. Праблема адчужэння вяскоўца ад зямлі ў аповесцях А.Жука «Халодная птушка», «Паляванне на Апошняга Жураўля», «Праклятая любоў». 2. Паэтызацыя народнай маралі, прыгажосці роднай зямлі, матчынай мовы ў аповесцях «Халодная птушка», «Паляванне на Апошняга Жураўля», «Праклятая любоў». 3. Вобразы Анэты, Сцяпана Дзямідчыка, Яна Куляша.		2		Тэксты творац А. Жука.	[2] [3] [8] [10] [12]	Гутарка
21.	Георгій Марчук	1	1	2			
21.1.	Адметнасць стылю Георгія Марчука 1. Факты біяграфіі. 2. Жанрава-стылёвы дыяпазон творчасці Г. Марчука. 3. Тэматычная разнастайнасць твораў Георгія Марчука. 4. Жанр навелы ў творчасці пісьменніка (цыкл «Давыд-гарадоцкія каноны»).	1		2	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2014.	[2] [3] [9] [12]	
21.2.	Жанрава-тэматычнае багацце прозы і драматургіі Георгія Марчука 1. Раманная і драматургічная спадчына Г. Марчука. 2. Каноны Г. Марчука 3. Г. Марчук – дзецям. 4. Творы пісьменніка на экране.		2		Мастацкія творы пісьменніка.	[2] [3] [9] [12]	Апытванне, напісанне эсэ
22.	Васіль Гігевіч	1	1	4			
22.1	Творчая індывідуальнасць Васіля Гігевіча 1. Факты біяграфіі. 2. Зварот пісьменніка да тэмы горада, да вобраза інтэлігента-гараджаніна ў першым пакаленні.	1		4	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2014.	[2] [9] [12]	

	3. Жанр фантастыкі ў творчасці В. Гігевіча («Карабель», «Кентаўры»). 4. Чалавек і грамадства ў аповесці «Карабель».						
22.2	Проза Васіля Гігевіча 1. Пошукі месца ў жыцці героямі раманаў «Доказ ад процілеглага», «Мелодыі забытых песень». 2. Праблема ўзаемаадносін горада і вёскі ў творах. 3. Мова аўтара і герояў.		1		Мастацкія творы пісьменніка	[2] [9] [12]	Падрыхтоўка дакладаў
23.	Яўгенія Янішчыц	2	2	2			
23.1	Жыццёвы і творчы шлях Яўгеніі Янішчыц 1. Факты біяграфіі. 2. Адметнасць паэтычнага голасу. 3. Пафас ранніх кніг «Снежныя грамніцы», «Ясельда», «На беразе пляча». 4. Драматызацыя светаадчування лірычнай гераіні апошняга зборніка «Каліна зімы». 5. Жанравы і тэматычны дыяпазон творчасці.	2		2	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2014.	[2] [3] [8] [10] [11] [12]	
23.2	Паэтычны свет Яўгеніі Янішчыц 1. Вобраз беларускай жанчыны, вобраз роднай маці ў паэмах і вершах. 2. Паэтызацыя палескага краю, малой радзімы і трывожны роздум над праблемамі народнага жыцця, над лёсам планеты («Зорная паэма», «Ягядны хутар », інш.). 3. Інтымная лірыка Я. Янішчыц. Псіхалагічная глыбіня ў раскрыцці інтымных пачуццяў лірычнай гераіні.		2		Калядка, С.У. Непрыручаная птушка Палесся. Творчая індывідуальнасць Яўгеніі Янішчыц. – Мінск, 2007.	[1] [2] [3] [8] [10] [11] [12]	Фронтальнае апытванне
24.	Аляксей Дудараў	1	2	4			
24.1	Творчая індывідуальнасць Аляксея Дударава 1. Факты біяграфіі. 2. Своеасабліваць чалавечых характараў у апавяданнях (зборнік «Святая птушка») 3. П'есы ваеннай тэматыкі («Выбар», «Апошні ўзлёт»): сутнасць канфліктаў, праблема выбару, жанравая	1		4	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2014.	[2] [3] [8] [12]	

	<p>спецыфіка.</p> <p>4. Аўтарская інтэрпрэтацыя гістарычных падзей і асоб у драмах «Князь Вітаўт», «Палачанка», «Чорная панна Нясвіжа», «Усяслаў Чарадзей».</p> <p>5. Наватарства зместу і формы п'есы «Крыж».</p> <p>6. Драматургічнае майстэрства пісьменніка.</p>						
24.2	<p>Майстэрства Аляксея Дударова-драматурга</p> <p>1. Новыя аспекты ў асэнсаванні падзей савецкай гісторыі ў п'есе А.Дударова «Радавыя».</p> <p>2. Сутнасць канфліктаў, праблема выбару, жанравая спецыфіка п'есы «Радавыя».</p> <p>3. Даследаванне маральна-этычных аспектаў жыцця грамадства («Парог», «Злом», «Адцуранне», «Кім», інш.).</p> <p>4. Сімволіка назваў, сімвалічныя вобразы, сцэны, мастацкія дэталі ў творах А.Дударова («Вечар», «Злом»).</p>		2		<p>1. Праграмы тэатральных спектакляў.</p> <p>2. Фільм «Асеннія сны» (па п'есе А. Дударова «Вечар»).</p>	[1] [2] [3] [8] [12]	Калёквіум.
25.	Тэндэнцыі літаратурнага развіцця 2000-х – пачатку 2020-х гадоў			2			
	<p>Тэндэнцыі літаратурнага развіцця 2000-х – пачатку 2020-х гадоў</p> <p>1. Літаратурныя «традыцыяналісты» і «наватары». Пострэалізм, мадэрнізм, постмадэрнізм, іх асаблівасці.</p> <p>2. Пашырэнне і абнаўленне праблемна-тэматычных абсягаў творчасці. Традыцыйныя і новыя «героі» ў жыцці і літаратуры.</p> <p>3. Трансфармацыя традыцыйных (санет, балада, ода, элегія) і асваенне нетрадыцыйных для нацыянальнай літаратуры (паліндром, лімэрык, танка, хоку) жанраў.</p> <p>4. «Аўтарскія» жанравыя формы ў сучаснай літаратуры.</p> <p>5. Спроба стварэння рымейкавай драматургіі.</p> <p>6. Рускамоўная літаратура Беларусі: жанрава-стылёвыя асаблівасці паэзіі, прозы і драматургіі.</p>			2	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2014.	[2] [9] [12]	Падрыхтоўка рэфератаў

26.	Уладзімір Бутрамееў	1		4			
	Уладзімір Бутрамееў 1. Факты біяграфіі. 2. Новыя аспекты ў раскрыцці тэмы калектывізацыі, вобраза селяніна-працаўніка (драма «Страсці па Аўдзею»). 3. П’еса «Новыя прыгоды Несцеркі» ў кантэкце беларускай рымейкавай літаратуры. 4. Рысы паэтыкі постмадэрнізму ў праявічым творы «Карона Вялікага княства. Дысертацыя ў поўным сэнсе гэтага слова на тэму: хто ж такія беларусы, адкуль яны ўзяліся і што яны робяць у сусветнай гісторыі».	1		4	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2014.	[2] [9] [12]	
27.	Алесь Пісьмянкоў	1	1	2			
27.1.	Адметнасць стылю Алеся Пісьмянкова 1. Факты біяграфіі. 2. Мастакоўскае ўвасабленне вобраза малой радзімы ў зборніках «Белы камень», «Чытаю зоры», «Планіда». 3. Напружаны лірычны роздум над праблемамі сучаснасці.	1		2	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2014.	[2] [9] [12]	
27.2	Асаблівасці паэзіі Алеся Пісьмянкова 1. Зварот да гістарычнага мінулага («Трызненне паўстанца», «Дума Вітаўта», «Якаў Палачанін»). 2. Выхад на філасофскую тэматыку ў апошніх кнігах (вершы «Недарэчнае, спрэчнае...», «Просьба», інш.). 3. Тэмы, матывы, ключавыя вобразы пасмяротнага зборніка «Думаю вершы».		1		Зборнікі паэзіі Алеся Пісьмянкова.	[2] [9] [12]	Гутарка, апытванне
28.	Леанід Дранько-Майсюк	1	1	2			
28.1	Адметнасць стылю Леаніда Дранько-Майсюка 1. Факты біяграфіі. 2. Вясковыя і гарадскія рэаліі жыцця ў зборніках «Вандроўнік», «Над пляцам», «Тут». 3. Спалучанасць у творах інтэлектуальна-медытатыўнай заглыбленасці з канкрэтна-пачуццёвай вобразнасцю.	1		2	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2014.	[2] [3] [9] [12]	

	4. Грунтоўнае веданне традыцый сусветнага мастацтва.						
28.1	Творчы партрэт Леаніда Дранько-Майсюка 1. Вобраз героя-вандроўніка ў зборніку «Акропаль». 2. Свядомае сцвярджэнне ідэі «мастацтва для мастацтва», арыентацыя на красу, прыгажосць свету і чалавека, чалавечых узаемаадносін. 3. Глыбокі псіхалагізм інтымнай лірыкі. 4. Цыкл вершаў «Маёй цудоўнай А.».		1		Зборнікі паэзіі Леаніда Дранько-Майсюка.	[2] [3] [9] [12]	Апытванне, гутарка
29.	Анатоль Сыс	1	2	2			
29.1	Творчая індывідуальнасць Анатоля Сыса 1. Факты біяграфіі. 2. Скіраванасць маладога паэта ў глыб нацыянальнай культуры і гісторыі. 3. Культурныя рэмінісцэнцыі ў першых кнігах «Агмень» і «Пан Лес» («Маналог Каруся Каганца», «Маналог Апанаса Філіповіча», «Маналог Уладзіміра Жылкі», інш.). 4. Зварот да фальклорна-міфалагічных вытокаў.	1		2	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2014.	[2] [3] [8] [10] [12]	
29.2.	Адметнасць паэзіі Анатоля Сыса 1. Скандэнсаванасць паэтычнай думкі, філасофская змястоўнасць твораў зборніка «Сыс». 2. Лёс Беларусі, яе сучаснасць, мінулае, будучыня як стрыжнявая тэма творчасці («Маналог «Тутэйшага», «Беларускія Ікары», «Мы – чарада самотных птахаў...») 3. Форматворчасць паэта.		2		Зборнікі Анатоля Сыса.	[2] [3] [8] [10] [12]	Апытванне
30.	Алесь Наварыч	1		2			
	Алесь Наварыч 1. Факты біяграфіі. 2. Спалучэнне традыцыйнасці са смелым наватарствам у зборніках прозы «Рабкова ноч» і «Ноч пацалункаў незалежнасці». Моўныя асаблівасці твораў. 3. Паэтызацыя і міфалагізацыя вобраза роднага Палесся ў	1		2	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2014.	[2] [9] [12]	

	аповяданнях і аповесцях. 4. Зварот да філасофскай праблематыкі (аповесці «Забівец», «Цкаванне вялікага звера»). 5. Літаратурныя і гістарычныя рэмінісцэнцыі ў рамане «Літоўскі воўк». Раскрыццё ідэйнага зместу паўстання 1863–1864 гадоў праз інтымна-прыгодніцкую канву.						
31.	Андрэй Федарэнка	1	2	2			
31.1	Творчая індывідуальнасць Андрэя Федарэнкі 1. Факты біяграфіі. 2. Тэматычная шматстайнасць творчасці. 3. Зварот да надзённых праблем сучаснасці і мінулага (аповесці і аповяданні «Вёска», «Бляха», «Нічыё», «Шчарбаты талер» і інш.). 4. Традыцыйнае (увага да асобы чалавека, грамадзянская праблематыка, псіхалагічная заглыбленасць) і наватарскае (увядзенне ўмоўных і фантастычных сітуацый, вобразаў, шырокае выкарыстанне літаратурных рэмінісцэнцый і алюзій) у творах «Рэвізія», «Сіняя кветка», «Смута, альбо 12 фантазій на адну тэму», інш.). 5. Раман-эсэ «Мяжа».	1		2	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2014.	[2] [9] [12]	
31.2	Мастацкі свет прозы Андрэя Федарэнкі 1. Карціны вясковага жыцця ў творах А. Федарэнкі. Вобраз інтэлігента-адраджэнца ў аповесці «Вёска». 2. Экалагічная тэматыка твораў А. Федарэнкі. 3. Надзённые канфлікты жыцця, спецыфіка іх вырашэння ў творах А. Федарэнкі («Багаты кватарант»).		2		Тэксты твораў А. Федарэнкі.	[2] [9] [12]	Тэсціраванне.
32.	Рускамоўная літаратура Беларусі	2		2			
	Рускамоўная літаратура Беларусі 1. Роля і месца сучаснай рускамоўнай літаратуры Беларусі ў літаратурным працэсе. 2. Рускамоўная проза М. Чаргінца, А. Андрэева, Э. Скобелева, М. Ляшук, Я. Таганова і інш.	2		2	Тэксты твораў рускамоўных пісьменнікаў	[9] [12]	

	3. Жанрава-стылёвая разнастайнасць рускамоўнай паэзіі: (В. Блажэнны, К. Міхеева, В. Паліканіна, А. Скарынкін, В. Бурлак і інш.). 4. Сучасная рускамоўная драматургія (А. Папова, А. Дзялендзік, К. Сцешык, П. Пражко і інш.).					
33.	Мікалай Чаргінец		2	2		
	Мікалай Чаргінец 1. Факты біяграфіі. 2. Жанрава-тэматычная разнастайнасць кніг прозы «Чацвёрты след», «Загад № 1», «Служба – дні і ночы» і інш. 3. Наватарства пісьменніка ў раманах «Вам – заданне», «Тайна Чорных гор», «Сыны». 4. Аўтабіяграфізм у творах пісьменніка. 5. Адлюстраванне падзей Вялікай Айчыннай вайны ў кнізе «А ён не вярнуўся з бою».		2	2	Тэксты твораў М. Чаргінца	[9] [12] Гутарка па творах. Рэйтынгавая кантрольная работа № 2
	Усяго ў VIII семестры	28	28	64		Экзамен
	УСЯГО	52	52	112		Экзамен

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

ЛІТАРАТУРА

Асноўная літаратура

1. Ганчарова-Цынкевіч, Т. У. Беларуская літаратура : тэставы трэнажор : практыкум для студэнтаў устаноў выш. адукацыі / Т. У. Ганчарова-Цынкевіч, І. М. Гоўзіч, Т. М. Тарасава ; Беларус. дзярж. пед. ун-т. – Мінск : БДПУ, 2018. – 124 с.
2. Заяц, Н. В. Гісторыя беларускай літаратуры (Частка II) [Электронны рэсурс] : інтэрактыўн. электрон. вучэб.-метадыч. комплекс для спецыяльнасцей: 1-02 03 01 «Беларуская мова і літаратура», 1-02 03 03 «Беларуская мова і літаратура. Замежная мова» / Н. В. Заяц // СДО Moodle / Беларус. дзярж. пед. ун-т. – Рэжым доступу: <https://bspu.by/moodle/course/view.php?id=2431>. – Дата доступу: 03.04.2024.

Дадатковая літаратура

3. Бельскі, А. І. Беларуская літаратура XX стагоддзя: гісторыя і сучаснасць / А. І. Бельскі. – Мінск : Аверсэв, 2005. – 270 с.
4. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / НАН Беларусі, Ін-т літ. ; рэдкал.: У. В. Гніламедаў [і інш.]. – Мінск : Беларус. навука, 1999–2003. – Т. 1 : 1901–1920 / навук. рэд.: І. Я. Навуменка, В. А. Каваленка. – 2003. – 583 с.
5. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / НАН Беларусі, Ін-т літ. ; рэдкал.: У. В. Гніламедаў [і інш.]. – Мінск : Беларус. навука, 1999–2003. – Т. 2 : 1921–1941 / навук. рэд.: У. В. Гніламедаў, В. А. Каваленка. – 2002. – 903 с.
6. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / НАН Беларусі, Ін-т літ. ; рэдкал. : У. В. Гніламедаў [і інш.]. – Мінск : Беларус. навука, 1999–2003. – Т. 3 : 1941–1965 / навук. рэд.: У. В. Гніламедаў, В. П. Жураўлеў. – 2001. – 950 с.
7. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / НАН Беларусі, Ін-т літ. ; рэдкал. : У. В. Гніламедаў [і інш.]. – Мінск : Беларус. навука, 1999–2003. – Т. 4. кн. 1 : 1966–1985 / навук. рэд.: У. В. Гніламедаў, С. С. Лаўшук. – 2002. – 926 с.
8. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / НАН Беларусі, Ін-т літ. ; рэдкал. : У. В. Гніламедаў [і інш.]. – Мінск : Беларус. навука, 1999–2003. – Т. 4. кн. 2 : 1986–2000 / навук. рэд.: У. В. Гніламедаў, С. С. Лаўшук. – 2003. – 974 с.
9. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / НАН Беларусі, Ін-т літ. ; рэдкал.: У. В. Гніламедаў [і інш.]. – 2-е выд., дап. – Мінск : Беларус. навука, 2014. – Т. 4. кн. 3 / навук. рэд.: У. В. Гніламедаў, С. С. Лаўшук. – 1319 с.

10. Дасаева, Т. М. Беларуская літаратура XX – пачатку XXI стагоддзя : вучэб. дапам. для студэнтаў устаноў выш. адукацыі па спецыяльнасцях «Журналістыка міжнародная», «Журналістыка (па напрамках)», «Літаратурная работа (па напрамках)», «Інфармацыя і камунікацыя», «Беларуская філалогія» / Т. М. Дасаева. – Мінск : Рэсп. ін-т выш. шк., 2016. – 264 с.
11. Мішчанчук, М. І. Беларуская літаратура XX ст. : вучэб. дапам. для студэнтаў філал. спецыяльнасцей ВНУ / М. І. Мішчанчук, І. С. Шпакоўскі. – Мінск : Выш. шк., 2001. – 351 с.
12. Энцыклапедыя для школьнікаў і студэнтаў : у 12 т. / рэдкал.: В. У. Ваніна (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Беларус. Энцыкл., 2009– . – Т. 8 : Беларуская літаратура. – 2019. – 496 с.

МЕТАДЫЧНЫЯ РЭКАМЕНДАЦЫІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ І ВЫКАНАННЮ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ

Самастойная работа студэнтаў, якая праводзіцца ў межах дысцыпліны «Гісторыя беларускай літаратуры перыяду Вялікай Айчыннай вайны і пасляваеннага дзесяцігоддзя», можа быць арыентавана на дэталёвае знаёмства з літаратурай, з творчасцю таго ці іншага пісьменніка, на паглыбленае прачытанне асобнага твора. Сумесная работа выкладчыка і студэнтаў можа змяшчаць таксама складанне бібліяграфіі па адной з тэм курса, слоўніка літаратуразнаўчых тэрмінаў, падрыхтоўку рэфератаў, дакладаў і прэзентацый.

ПЕРАЛІК ЗАДАНИЯЎ І КАНТРОЛЬНЫХ МЕРАПРЫЕМСТВАЎ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ

№ п/п	Назва тэмы	Колькасць гадзін на СРС	Заданні	Форма выканання
VII СЕМЕСТР				
1.	Літаратура канца 1950–1960-х гадоў	6	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты. Падрыхтаваць прэзентацыю «Літаратура канца 1950–1960-х гадоў».	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка прэзентацый, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
2.	Літаратурны працэс 1970-х – сярэдзіны 1980-х гадоў	6	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты. Падрыхтаваць прэзентацыю «Літаратурны працэс 1970-х – сярэдзіны 1980-х гадоў».	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка прэзентацый, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
3.	Іван Шамякін	4	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты, запісаць іх тэзісы. Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадзімі. Падрыхтаваць фільм пра Івана Шамякіна Падрыхтаваць пытанні для ўзаемаправеркі па тэмах: 1. Маральна-этычныя пошукі герояў пенталогіі «Трывожнае шчасце». Жанрава-стылёвая адметнасць аповесцей «Непаўторная вясна», «Агонь і снег», «Мост». 2. Тэматычнае і праблемнае наватарства аповесцей «Гандлярка і паэт», «Шлюбная ноч», «Ахвяры». 3. Жанравыя асаблівасці прозы пісьменніка. 4. Творчасць І. Шамякіна 1980–2000-х гадоў	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, абмеркаванне фільмаў, узаемаправерка студэнтаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
4.	Васіль Быкаў	4	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты, запісаць іх тэзісы.	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка

			<p>Падрыхтаваць фільм пра Васіля Быкава.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уклад В. Быкава ў спасціжэнне праўды пра Другую сусветную вайну. 2. Жанравая адметнасць «франтавых» аповесцей пісьменніка. <p>Шматпланаваць паказу вайны, зварот да партызанскай тэматыкі.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Пашырэнне тэматычнага дыяпазону творчасці ў 1980–1990-я гадоў. 4. Трагедыйнасць твораў апошніх дзесяцігоддзяў, іх жанравая шматстайнасць. 5. Сімволіка, алегорыя, прытча, падтэкст у прозе пісьменніка. Асаблівасці стылю. Сутнасць паняцця быкаўская аповесць. 	чытацкіх дзённікаў, абмеркаванне фільмаў узаемаправерка студэнтаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
5.	Іван Навуменка	4	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты.</p> <p>Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадамі.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эпічнасць мыслення І. Навуменкі ў раманах. 2. Паказ жыцця беларусаў пад акупацыяй («Сасна пры дарозе»), франтавых рэалій («Смутак...»). 3. Вобразы Міці Птаха і Сяргея Каліноўскага. 4. Асаблівасці псіхалагізму, кампазіцыі, хранатопу. 	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
6.	Алесь Адамовіч	4	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты.</p> <p>Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадамі.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жанравыя асаблівасці твора. 2. Мастацкае даследаванне псіхалогіі здрадніцтва. 3. Раскрыццё сутнасці, ідэалогіі і філасофіі фашызму. 4. Месца твора ў беларускай ваеннай прозе. 	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
7.	Уладзімір Караткевіч	4	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты.</p> <p>Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадамі.</p> <p>Падрыхтаваць фільм пра Уладзіміра Караткевіча.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p>	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, абмеркаванне фільмаў, тэсціраванне ў СДН

			<ol style="list-style-type: none"> 1. Неардынарнасць асобы мастака. 2. У. Караткевіч – заснавальнік гістарычнага жанру ў беларускай літаратуры. Адметнасць гістарызму. 3. Праблема творчага метаду. 4. Паэтызацыя і рамантызацыя мінулага. 5. Традыцыі У. Караткевіча ў беларускай літаратуры. 	MOODLE.
8.	Ніл Гілевіч	4	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты. Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадамі.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жанрава-стылёвыя асаблівасці паэзіі Н. Гілевіча. 2. Праблематыка рамана «Родныя дзеці». 3. Кампазіцыя, жанравая адметнасць твора. 4. Мова аўтара і мова герояў. 5. Роля ўстаўных навел. 	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
9.	Іван Пташнікаў	4	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты. Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадамі.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вайна і пасляваенная рэчаіснасць, вобразы дзяцей у паказе І. Пташнікава. 2. Паэтызацыя вясковага працаўніка, яго духоўнасці, маральнасці, мужнасці, адданасці роднай зямлі. 3. Зварот да экалагічнай праблематыкі. 	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
10.	Вячаслаў Адамчык	4	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты, запісаць іх тэзісы.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рэаліі жыцця Заходняй Беларусі ў раннях творах (зборнік «Свой чалавек»). 2. Зварот да складаных жыццёвых сітуацый і неадназначных чалавечых характараў. 3. Аповесці «Падарожжа на Буцафале», «Чорны цмок, або Яблык 	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, узаемаправерка студэнтаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.

			спакусы», апавяданні 1990-х – пачатку 2000-х гадоў як працяг роздуму В. Адамчыка над гістарычнай драмай беларусаў.	
11.	Іван Чыгрынаў	4	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты. Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадзімі.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тэма Вялікай Айчыннай вайны ў ранніх творах І. Чыгрынава (апавяданні «Праз гады», «Бульба», «Маці» і інш.). 2. Тэма абпаленага вайной дзяцінства ў малой прозе І. Чыгрынава. 3. Раманная пенталогія І. Чыгрынава пра вайну. 4. Сучаснасць і далёкая гісторыя краіны ў п’есах І. Чыгрынава «Чалавек з мядзведжым тварам», «Звон – не малітва», «Следчая справа Вашчылы» і інш. 	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
	УСЯГО Ў VII СЕМЕСТРЫ	48		
VIII СЕМЕСТР				
12	Рыгор Барадулін	4	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты. Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадзімі.</p> <p>Прачытаць у «Гісторыі беларускай літаратуры» раздзел, прысвечаны творчасці Р. Барадуліна.</p> <p>Падрыхтаваць фільм пра Рыгора Барадуліна.</p>	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, абмеркаванне фільмаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
13.	Васіль Зуёнак	4	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты. Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадзімі.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Паэтычная пенталогія «Пяцірэчча»: гісторыя стварэння, скразныя матывы і вобразы. 2. Праблемна-тэматычны змест, асаблівасці кампазіцыі, вобразы галоўных персанажаў у частках пенталогіі – паэмах «Лукам’е», «Сяліба», «Прыцягненне», «Маўчанне травы», «Падарожжа вакол двара». 	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.

14.	Янка Сіпакоў	4	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты, запісаць іх тэзісы.</p> <p>Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадзі.</p> <p>Падрыхтаваць пытанні для ўзаемаправеркі па тэмах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адметнасць голасу Я. Сіпакова-лірыка. 2. Я. Сіпакоў – прадстаўнік эмацыянальна-лірычнай плыні ў нацыянальнай прозе. 4. Аповесці «Крыло цішыні», «Усе мы з хат» як псіхалагічна заглыбленае адлюстраванне жыцця беларускай вёскі ў пасляваенныя дзесяцігоддзі. 5. Драматычныя праблемы нядаўняга мінулага і сучаснасці ў аповесці «Кулак», паэмах «Одзіум», «Ахвярны двор». 	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, узаемаправерка студэнтаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
15.	Міхась Стральцоў	4	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты, запісаць іх тэзісы.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жыццё горада ў паказе М. Стральцова. 2. Пошукі маральна-духоўных арыенціраў героямі пісьменніка. 3. Праблема добра і зла ў аповесці «Адзін лапаць, адзін чунь». 4. Лірызм як стыльвая дамінанта творчасці пісьменніка. 	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, узаемаправерка студэнтаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
16.	Сацыякультурная сітуацыя другой паловы 1980-х – канца 1990-х гадоў	2	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты.</p> <p>Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадзі.</p> <p>Падрыхтаваць прэзентацыю «Сацыякультурная сітуацыя другой паловы 1980-х – канца 1990-х гадоў».</p>	Вусная праверка атрыманых ведаў, абмеркаванне прэзентацый, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
17.	Віктар Казько	4	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты.</p> <p>Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадзі.</p> <p>Прачытаць у «Гісторыі беларускай літаратуры» раздзел, прысвечаны творчасці В. Казько.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Экалагічным праблема ў творах пісьменніка «Неруш», «Хроніка дзедомаўскага саду», «Выратуй і памілуй нас, чорны бусел». 	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.

			2. Лёс вёскі і селяніна ў творах. 3. Праблематыка рамана «Бунт незапатрабаванага праху».	
18.	Юры Станкевіч	4	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты. Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадзімі.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сінтэз розных мастацкіх метадаў у творчасці аўтара (рэалізм, мадэрнізм, постмадэрнізм). 2. Містычныя матывы ў творах («Армагедон 1985», «Бесапатам», «Прузі»). 3. Роздум пісьменніка над асаблівасцямі нацыянальнага характару і менталітэту беларусаў («Збіральнік страху», «Псеўда», «Зямля заповітная»). 4. Адлюстраванне ўрбанізаванага жыцця і побыту ў праявітых творах Ю. Станкевіча. 	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
19.	Алесь Разанаў	4	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты, запісаць іх тэзісы.</p> <p>Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадзімі.</p> <p>Падрыхтаваць пытанні для ўзаемаправеркі па тэмах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рысы наватарства ў першых зборніках «Адраджэнне» і «Назаўжды». 2. Абнаўленне літаратурнай формы, пошукі новай змястоўнасці, стварэнне адметнай канцэпцыі свету і чалавека ў кнігах «Каардынаты быцця», «Шлях–360». 3. Творы 1970–1980-х гадоў у ацэнцы крытыкі. 4. Паэтычнае «рэфарматарства» А. Разанава. 5. Пераклады А Разанава. 	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, узаемаправерка студэнтаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
20.	Алесь Жук	2	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты, запісаць іх тэзісы.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Праблемна-тэматычнае багацце «малой» прозы пісьменніка. 	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, узаемаправерка студэнтаў,

			<p>2. Паэтызацыя народнай духоўнасці і маралі, увага да ўнутранага свету герояў, захопленасць прыгажосцю роднай зямлі, матчынай мовы.</p> <p>3. А. Жук пра лёс беларускай вёскі, адчужэнне селяніна ад зямлі ў аповесцях «Халодная птушка», «Паляванне на Апошняга Жураўля», «Праклятая любоў».</p>	тэсціраванне ў СДН MOODLE.
21.	Георгій Марчук	2	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты.</p> <p>Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадамі.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жанрава-стылёвы дыяпазон творчасці Г. Марчука. 2. Тэматычная разнастайнасць твораў Г. Марчука. 3. Жанр навелы ў творчасці пісьменніка (цыкл «Давыд-гарадоцкія каноны»). 	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
22.	Васіль Гігевіч	4	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зварот пісьменніка да тэмы горада, да вобраза інтэлігента-гараджаніна ў першым пакаленні. 2. Жанр фантастыкі ў творчасці В. Гігевіча («Карабель», «Кентаўры»). 3. Чалавек і грамадства ў аповесці «Карабель». 	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
23.	Яўгенія Янішчыц	2	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты.</p> <p>Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадамі.</p> <p>Прачытаць у «Гісторыі беларускай літаратуры» раздзел, прысвечаны творчасці Я. Янішчыц.</p> <p>Падрыхтаваць фільм, прысвечаны Я. Янішчыц.</p>	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
24.	Аляксей Дудараў	4	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты.</p> <p>Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадамі.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. П'есы ваеннай тэматыкі («Выбар», «Апошні ўзлёт»): сутнасць канфліктаў, праблема выбару, жанравая спецыфіка. 2. Аўтарская інтэрпрэтацыя гістарычных падзей і асоб у драмах «Князь 	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.

			Вітаўт», «Палачанка», «Чорная панна Нясвіжа», «Усяслаў Чарадзеі». 3. Наватарства зместу і формы п'есы «Крыж». 4. Драматургічнае майстэрства пісьменніка	
25.	Тэндэнцыі літаратурнага развіцця 2000-х – пачатку 2020-х гадоў	2	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты. Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадзімі. Падрыхтаваць прэзентацыю «Тэндэнцыі літаратурнага развіцця другой паловы 2000-х – пачатку 2020-х гадоў».	Вусная праверка атрыманых ведаў, абмеркаванне прэзентацыі, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
26.	Уладзімір Бутрамееў	4	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты, запісаць іх тэзісы. Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах: 1. Новыя аспекты ў раскрыцці тэмы калектывізацыі, вобраза селяніна-працаўніка (драма «Страсці па Аўдзею») 2. П'еса «Новыя прыгоды Несцеркі» ў кантэксце беларускай рымейкавай літаратуры. 3. Рысы паэтыкі постмадэрнізму ў празаічным творы «Карона Вялікага княства. Дысертацыя ў поўным сэнсе гэтага слова на тэму: хто ж такія беларусы, адкуль яны ўзяліся і што яны робяць у сусветнай гісторыі».	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, узаемаправерка студэнтаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
27.	Алесь Пісьмянкоў	2	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты, запісаць іх тэзісы. Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах: 1. Зварот да гістарычнага мінулага («Трызненне паўстанца», «Дума Вітаўта», «Якаў Палачанін») 2. Выхад на філасофскую тэматыку ў апошніх кнігах (вершы «Недарэчнае, спрэчнае...», «Просьба», інш.) 3. Тэмы, матывы, ключавыя вобразы пасмяротнага зборніка «Думаю вершы».	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, узаемаправерка студэнтаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
28.	Леанід Дранько-Майсюк	2	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты, запісаць іх тэзісы. Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах: 1. Вобраз героя-вандроўніка ў зборніку «Акропаль». 2. Свядомае сцвярджанне ідэі «мастацтва для мастацтва», арыентацыя на	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, узаемаправерка студэнтаў, тэсціраванне ў СДН

			<p>красу, прыгажосць свету і чалавека, чалавечых узаемаадносін.</p> <p>3. Глыбокі псіхалагізм інтымнай лірыкі.</p> <p>4. Цыкл вершаў «Маёй цудоўнай А.».</p>	MOODLE.
29.	Анатоль Сыс	2	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты, запісаць іх тэзісы.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <p>1. Скандэнсаванасць паэтычнай думкі, філасофская змястоўнасць твораў зборніка «Сыс».</p> <p>2. Лёс Беларусі, яе сучаснасць, мінулае, будучыня як стрыжнявая тэма творчасці («Маналог «Тутэйшага», «Беларускія Ікары», «Мы – чарада самотных птахаў...»).</p> <p>3. Форматворчасць паэта.</p>	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, узаемаправерка студэнтаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
30.	Алесь Наварыч	2	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты, запісаць іх тэзісы.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <p>1. Спалучэнне традыцыйнасці са смелым наватарствам у зборніках прозы «Рабкова ноч» і «Ноч пацалункаў незалежнасці». Моўныя асаблівасці твораў.</p> <p>2. Паэтызацыя і міфалагізацыя вобраза роднага Палесся ў апавяданнях і аповесцях.</p> <p>3. Зварот да філасофскай праблематыкі (апавесці «Забівец», «Цкаванне вялікага звера»).</p> <p>4. Літаратурныя і гістарычныя рэмінісцэнцыі ў рамане «Літоўскі воўк».</p>	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, узаемаправерка студэнтаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
31.	Андрэй Федарэнка	2	<p>Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты, запісаць іх тэзісы.</p> <p>Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах:</p> <p>1. Карціны вясковага жыцця ў творах А. Федарэнкі. Вобраз інтэлігента ў апавесці «Вёска».</p> <p>2. Экалагічная тэматыка твораў А. Федарэнкі.</p> <p>3. Надзённыя канфлікты жыцця, спецыфіка іх вырашэння ў творах А. Федарэнкі («Багаты кватарант»).</p>	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, узаемаправерка студэнтаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.

32.	Рускамоўная літаратура Беларусі	2	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты. Выканаць аналіз прапанаваных мастацкіх твораў, кіруючыся метадычнымі парадамі. Падрыхтаваць прэзентацыю «Сучасная рускамоўная літаратура Беларусі».	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, абмеркаванне прэзентацый, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
33.	Мікалай Чаргінец	2	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты, запісаць іх тэзісы. Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах: 1. Жанрава-тэматычная разнастайнасць апавесцей «Чацвёрты след», «Загад № 1», «Служба – дні і ночы». 2. Наватарства пісьменніка ў раманах «Вам – заданне», «Тайна Чорных гор», «Сыны». 3. Адлюстраванне падзей Вялікай Айчыннай вайны ў кнізе «А ён не вярнуўся з бою».	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, узаемаправерка студэнтаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
	УСЯГО ў VIII СЕМЕСТРЫ	64		
	УСЯГО	112		

ПЕРАЛІК РЭКАМЕНДАВАНЫХ СРОДКАЎ ДЫЯГНОСТЫКІ КАМПЕТЭНЦЫЙ СТУДЭНТАЎ

Для бягучага кантролю і самакантролю ведаў і ўменняў студэнтаў па дысцыпліне «Гісторыя беларускай літаратуры другой паловы XX – пачатку XXI ст.» на выкарыстоўваць наступны дыягнастычны інструментарый:

- вусныя апытанні;
- пісьмовыя адказы на пытанні;
- складанне тэстаў па прачытаных творах;
- рэфераты;
- даклады
- творчыя працы;
- эсэ;
- водгукі;
- рэцэнзіі;
- завучванне і чытанне вершаў на памяць.

ПРЫКЛАДНЫ ПЕРАЛІК ПЫТАННЯЎ ДА ЗАЛІКУ

1. Творчы шлях Івана Шамякіна. Сучаснасць і мінулае ў прозе пісьменніка (аналіз пенталогіі «Трывожнае шчасце»).
2. Ваеннае мінулае і сучаснасць у творах І. Шамякіна 1960–70-х гг. («Сэрца на далоні», «Вазьму твой боль»). Абумоўленасць праблематыкі твораў грамадскімі падзеямі. Вобразы галоўных герояў.
3. Праблематыка, характарыстыка вобразаў галоўных герояў рамана Івана Шамякіна «Злая зорка».
4. Адлюстраванне праблем сучаснага грамадства ў творах Івана Шамякіна 1990-х гадоў (на прыкладзе аповесцей «Сатанінскі тур», «Адна на падмостках»).
5. Творчы шлях Васіля Быкава. Жанравая спецыфіка быкаўскай аповесці. Праблематыка «франтавых» твораў (на прыкладзе аповесці «Жураўліны крык»).
6. Праблема выбару ў «партызанскіх» аповесцях Васіля Быкава. Аналіз твораў «Абеліск», «Сотнікаў».
7. Асэнсаванне Быкавым гістарычнага лёсу народа ў творах 1980–2000-х гг. («Знак бяды», «Аблава», «Жоўты пясочак» і інш.).
8. Тэматыка і праблематыка прозы Васіля Быкава апошніх дзесяцігоддзяў. Аналіз твораў «Пакахай мяне, салдацік», «Ваўчыная яма», «Зенітчыца».
9. В. Быкаў і філасофія экзістэнцыялізму. Экзістэнцыяльныя матывы ў аповесці «Ваўчыная яма», апавяданнях «Труба», «Сцяна».
10. Паказ трагічных аспектаў калектывізацыі ў аповесцях В. Быкава «Знак Бяды», «Аблава», «Сцюжа».
11. Жанравыя асаблівасці аповесцей В. Быкава.
12. Іван Навуменка – апавядальнік. Аналіз твораў «Семнацатай вясной», «Хлопцы самай вялікай вайны».
13. Вобразы маладых патрыётаў у «партызанскай» трылогіі Івана Навуменкі (на прыкладзе рамана «Сасна пры дарозе»). Вобразы Міці Птаха і Сяргея Каліноўскага. Аўтабіяграфізм у рамане.
14. Алесь Адамовіч – крытык і даследчык літаратуры. Праблематыка, мастацкая спецыфіка «ваенных» твораў Алеся Адамовіча.
15. Аповесць А. Адамовіча «Карнікі» як дакументальна-мастацкі твор. Мастацкае даследаванне псіхалогіі здрадніцтва (вобразы Тупігі, Мураўёва, Сурава, Белага). Экзістэнцыяльная праблема выбару ў творы. Месца аповесці ў беларускай ваеннай прозе.
16. Жыццёвы і творчы шлях Уладзіміра Караткевіча. Адметнасць погляду пісьменніка на гісторыю народа, нацыянальны характар беларуса.
17. Мінулае народа, рэальныя гістарычныя постаці ў п'есе У. Караткевіча «Званы Віцебска».
18. Жанрава-тэматычныя абсягі прозы У. Караткевіча. Праблематыка ранніх «вернутых» твораў («У снягах драмае вясна», «Маленькая балерына»),

аповесцей і апавяданняў на тэму сучаснасці («Блакiт i золата дня», «Лятучы Галандзец»).

19. Фiласафiчнасць зместу аповесцi Уладзiмiра Караткевiча «Ладдзя Роспачы». Вобраз беларуса ў творы.

20. Велiч кахання i краса прыроды ў аповесцi Уладзiмiра Караткевiча «Чазенiя». Роздум пiсьменнiка над сутнасцю навукова-тэхнiчных адкрыццяў.

21. Паэзiя Уладзiмiра Караткевiча: агульная характарыстыка. Балада ў творчасцi пiсьменнiка.

22. У. Караткевiч – майстар дэтэктыўна-прыгоднiцкага жанру («Дзiкае паляванне караля Стаха»).

23. Гiсторыя напiсання рамана Уладзiмiра Караткевiча «Каласы пад сярпом тваiм». Шматпланавасць i маштабнасць рамана. Праблематыка твора. Сiмволiка.

24. Прадстаўнiкi шляхты ў рамане Уладзiмiра Караткевiча «Каласы пад сярпом тваiм». Эвалюцыя вобраза Алеся Загорскага.

25. Скрэзныя вобразы i матывы паэзii Нiла Гiлевіча.

26. Раман у вершах «Родныя дзецi»: жанравая адметнасць, сюжэт i кампазіцыя, канфлiкт, сiстэма вобразаў, праблематыка твора.

27. Жыццёвы i творчы шлях Iвана Пташнiкава. Эпiчны характар яго таленту.

28. Iван Пташнiкаў – апавядальнiк. Праблематыка, стыльова-моўныя асаблiвасцi твораў («Аленi», «Алешка», «Эфка»).

29. Узнаўленне трагiчных старонак гiсторыi ў апавяданнi Iвана Пташнiкава «Францужанкi».

30. Адлюстраванне Чарнобыльскай катастрофы ў апавяданнi Iвана Пташнiкава «Львы». Сiмволiка ў творы.

31. Паказ трагедыi спаленых вёсак у аповесцi I. Пташнiкава «Тартак».

32. Вячаслаў Адамчык – апавядальнiк. Праблематыка, стыльова-моўныя асаблiвасцi твораў «Дзiкi голуб», «Срэбра на павуцiне», «Салодкiя яблыкi».

33. Даследаванне народнага жыцця на гiстарычных зломах у тэтралогii В. Адамчыка (раманы «Чужая бацькаўшчына», «Год нулявы», «I скажа той, хто народзiцца», «Голас крывi брата твайго»). Падзеi 1939 г. i вайны ў iнтэрпрэтацыi пiсьменнiка.

34. Творчасць Iвана Чыгрынава. Праблематыка апавяданняў пiсьменнiка («Бульба», «За сто кiламетраў на абед», «Мацi»).

35. Раманная пенталогiя Iвана Чыгрынава. Наватарства пiсьменнiка ў паказе пачатковага этапу народнай трагедыi.

36. Эвалюцыя характараў Дзянiса Зазыбы i Радзiвона Чубара ў раманным цыкле Iвана Чыгрынава.

ПРЫКЛАДНЫ ПЕРАЛІК ПЫТАННЯЎ ДА ЭКЗАМЕНУ

1. Скрэзныя матывы і вобразы лірыкі Рыгора Барадзуліна (зборнікі «Маладзік над стэпам», «Рунець, красаваць, налівацца», «Нагбом», «Неруш», інш.). Паэтычнае майстэрства пісьменніка.

2. Творчасць Рыгора Барадзуліна апошніх дзесяцігоддзяў (зборнікі «Самота паломніцтва», «Міласэрнасць плахі», «Евангелле ад Мамы»). Узмацненне публіцыстычнасці, сінтэз паганскага і хрысціянскага светаўспрыняцця ў мастацкім свеце паэта.

3. Ліра-эпас Рыгора Барадзуліна. Праблемна-тэматычны дыяпазон твораў. Рытміка-інтанацыйная разнастайнасць, насычанасць мастацкімі тропамі.

4. Адметнасць паэзіі Васіля Зуёнка: спалучэнне лірычнага і эпічнага ў творах розных жанраў. Праблемна-тэматычныя абсягі лірыкі Васіля Зуёнка (зборнікі «Крэсіва», «Нача», «Лета трывожных дажджоў», «Чорная лесвіца», «Пісьмы з гэтага свету»).

5. Ліра-эпічная пенталогія Васіля Зуёнка «Пяцірэчка»: гісторыя стварэння, скрэзныя матывы і вобразы. Метафара назваў пенталогіі «Пяцірэчка», трылогіі «Агонь і сонца».

6. Ідэйны змест, асаблівасці кампазіцыі, вобразы галоўных герояў у частках пенталогіі Васіля Зуёнка – паэмах «Сяліба», «Прыцягненне», «Маўчанне травы», «Лукам'е», «Падарожжа вакол двара».

7. Адметнасць паэтычнага стылю Янкі Сіпакова. Мастацкае ўзнаўленне славянскай гісторыі ў кнізе «Веча славянскіх балад».

8. Янка Сіпакоў – прадстаўнік эмацыянальна-лірычнай плыні ў нацыянальнай прозе. Аповесць «Крыло цішыні» як псіхалагічна заглябленае адлюстраванне жыцця беларускай вёскі ў пасляваенныя дзесяцігоддзі.

9. Драматычныя праблемы нядаўняга мінулага і сучаснасці ў паэмах Янкі Сіпакова «Одзіум» і «Ахвярны двор». Наватарства формы твораў.

10. Жанрава-стылявыя асаблівасці прозы Міхася Стральцова. Герой твораў пісьменніка. Працяг традыцый М. Гарэцкага ў мастацкім набытку М. Стральцова.

11. Апазіцыя «горад – вёска» ў творах Міхася Стральцова (апавяданні «Блакiтны вецер», «На вакзале чакае аўтобус», «Сена на асфальце» і інш.).

12. Апавяданне «Смаленне вепрука» ў сістэме праявістых твораў Міхася Стральцова. М. Стральцоў – паэт, эсэіст, крытык.

13. Аповесць Міхася Стральцова «Адзін лапаць, адзін чунь»: арыгінальнасць кампазіцыі, філасофская скіраванасць твора. Вобразы дзеда Міхалкі і Іванкі.

14. Набыткі пісьменнікаў філалагічнага пакалення (міні-партрэты А. Кудраўца, В. Карамазава, А. Вярцінскага, Г. Бураўкіна, інш.). Магістральныя тэмы творчасці.

15. Сацыякультурная сітуацыя другой паловы 1980-х – пачатку 1990-х гадоў. Змена пісьменніцкіх пакаленняў. Пошук новых жанравых формаў і

мастацкіх сродкаў. Літаратурныя суполкі і аб'яднанні («Тутэйшыя», «Таварыства вольных літаратараў», «Бум-Бам-Літ»).

16. Новыя аспекты ў асэнсаванні праблемы «дзеці і вайна» ў творчасці Віктара Казько. Ідэйны змест аповесці «Суд у Слабадзе». Паказ трагедыі Колькі Лецечкі і яго равеснікаў.

17. Адметнасць увасаблення экалагічнай тэмы ў творах Віктара Казько (раманы «Неруш», «Хроніка дзетдомаўскага саду», «Бунт незапатрабаванага праху», аповесць «Выратуй і памілуй нас, чорны бусел»).

18. Адлюстраванне сучаснага жыцця ў аповесці Віктара Казько «Но пасаран». Праблематыка, сістэма вобразаў, характарыстыка галоўных герояў. Асаблівасці стылю праява.

19. Спецыфіка мастацкага метаду Юры Станкевіча. Вострыя праблемы сучаснасці ў адлюстраванні пісьменніка (аповесць «Бесапатам»).

20. Раман Юры Станкевіча «Любіць ноч – права пацукоў» як роздум над асаблівасцямі нацыянальнага характару. Ідэя Беларускага Дому ў творы. Моўна-стылявая, кампазіцыйная адметнасць рамана.

21. Алесь Разанаў як паэт-наватар. Аналіз паэтычных зборнікаў «Адраджэнне», «Назаўжды», «Каардынаты быцця», «Шлях–360» і інш.

22. Жанравыя наватворы Алеся Разанава. Фармальна-зместавая адметнасць пункціраў, квантэм, версэтаў, вершаказаў, зномаў.

23. Паэмы Алеся Разанава: філасофскі і эстэтычны змест. Зварот аўтара да постацей беларускай гісторыі.

24. Праблемна-тэматычная разнастайнасць малой прозы Алеся Жука. Аналіз апавяданняў (2–3 на выбар).

25. Алесь Жук пра лёс беларускай вёскі (аповесці «Халодная птушка», «Паляванне на Апошняга Жураўля», «Праклятая любоў»). Характарыстыка галоўных герояў.

26. Васіль Гігевіч як пісьменнік сучаснай праблематыкі. Асноўныя тэмы раманаў «Доказ ад процілеглага», «Мелодыі забытых песень». Вобразы галоўных герояў.

27. Жанр фантастыкі ў творчасці Васіля Гігевіча. Прыкметы антыўтопіі ў аповесці «Карабель». Ідэйны змест твора.

28. Адметнасць паэтычнага голасу Яўгеніі Янішчыц. Тэмы, матывы і вобразы кніг «Снежныя грамніцы», «Ясельда», «На беразе пляча» і інш. Жанр паэмы ў творчасці Я. Янішчыц.

29. Інтымная лірыка Яўгеніі Янішчыц. Драматызацыя светаадчування лірычнай гераіні ў зборніках «Пара любові і жалю», «Каліна зімы».

30. Творчасць Аляксея Дударова. П'еса «Радавья»: сутнасць канфлікту, праблематыка, жанравая спецыфіка.

31. Даследаванне маральна-этычных аспектаў сучаснага жыцця ў творчасці Аляксея Дударова («Вечар», «Кім» і інш.). Майстэрства драматурга.

32. Інтэрпрэтацыя гістарычных падзей і асоб у драмах Аляксея Дударова «Князь Вітаўт», «Палачанка», «Чорная панна Нясвіжа», «Крыж».

33. Тэндэнцыі літаратурнага развіцця другой паловы 1990-х – пачатку 2010-х гадоў. Змена літаратурных прыярытэтаў. Жанравае абнаўленне літаратуры.

34. Новыя аспекты ў раскрыцці тэмы калектывізацыі ў драме Уладзіміра Бутрамеева «Страсці па Аўдзею».

35. Спецыфіка творчага почырку Алеся Пісьмянкова. Тэмы, матывы, ключавыя вобразы зборнікаў «Белы камень», «Чытаю зоры», «Планіда».

36. Гістарычная тэма ў творчасці Алеся Пісьмянкова. Філасофская лірыка паэта. Фаталістычныя матывы ў творчасці.

37. Паэзія Леаніда Дранько-Майсюка. Праблематыка, адметнасць вобразнасці (зборнікі «Вандроўнік», «Над пляцам», «Тут»).

38. Інтэртэкстуальнасць паэзіі Леаніда Дранько-Майсюка (зборнікі «Акропаль», «Стомленасць Парыжам»). Інтэрпрэтацыя ідэі «мастацтва для мастацтва» ў творчасці паэта. Інтымная лірыка (нізка «Маёй цудоўнай А.»).

39. Паэзія Анатоля Сыса: праблематыка, сістэма мастацкіх вобразаў, жанравая адметнасць (кнігі «Агмень» і «Пан Лес»).

40. Філасофская змястоўнасць зборніка «Сыс». Жанр маналогу ў творчасці Анатоля Сыса («Маналог Каруся Каганца», «Маналог Апанаса Філіповіча», «Маналог Уладзіміра Жылкі», інш.).

41. Творчасць Алеся Наварыча: традыцыі і наватарства. Аналіз апавяданняў з кніг «Рабкова ноч», «Ноч пацалункаў незалежнасці» (2–3 на выбар).

42. Раман Алеся Наварыча «Літоўскі воўк». Ідэйны змест твора. Характарыстыка персанажаў.

43. Тэматычная шматстайнасць творчасці Андрэя Федарэнкі. Зварот да надзённых праблем сучаснасці і мінулага (аповесці і апавяданні «Вёска», «Бляха», «Нічыё», «Шчарбаты талер» і інш.).

44. Праблематыка рамана-эсэ Андрэя Федарэнкі «Мяжа». Адметнасць пісьменніцкага стылю.

ПРЫКЛАДЫ КАМПЕТЭНТНАСНА-АРЫЕНТАВАНЫХ ЗАДАННЯЎ

1. Прачытайце ўрывак з мастацкага тэксту. Вызначце аўтара, назву, жанр, ахарактарызуйце асаблівасці паэтыкі.

Лагацкі прачнуўся як бы ад нейкага штуршка: усё адбылося ненатужна і лёгка. Колькі часу ён ляжаў, не расплюшчваючы вачэй. Тое няўлоўнае і хісткае, што яшчэ лунала над ім, было, напэўна, успамінам аб сне. Сон адыходзіў у святле, у пахах, у струменнасці ветру. Нібыта стала над нейкім возерам у духмянай парнасці сонца. Пахлі сосны, узнімаўся над вадою блакітны вецер, і такі звонкі і чысты чуўся на беразе смех. Як хораша, як лёгка! Вось нібыта Лагацкі бяжыць да вады – як прыемна жвір халадзіць босыя ногі, як засцілае вочы блакітны вецер!

2. Прачытайце ўрывак з мастацкага тэксту. Вызначце аўтара, назву, жанр, ахарактарызуйце асаблівасці паэтыкі.

Днём ужо, едучы на футбол, я выскачыў з тралейбуса на плошчы. Пякло сонца. Трава ў пракосах завяла. Па пракосах чорныя, аж бліскучыя, жвава скакалі шпакі. Пахла сенам. Вялізны і шумны ляжаў навокал горад. На плошчы па-лугавому, па-летняму пахла сенам.

Я павярнуўся і паціху пайшоў тратуарам, і тут, на тратуары, раптам таксама ўбачыў сена – невядома кім растрэсены клок падсохлага сена. Па-лугавому, па-летняму пахла сенам. «Сена на асфальце, – падумаў я, – сена на асфальце...».

Быццам доўга я шукаў нечаму слова і раптам яго знайшоў.

«Сена на асфальце, – узрадавана думаў я. – Вёска ў горадзе...».

3. Прачытайце ўрывак з мастацкага тэксту. Вызначце аўтара, назву, жанр, ахарактарызуйце асаблівасці паэтыкі.

Ідуць ужо халады, бяруцца прымаразкі – ападаюць інеем сырыя туманы. Чарсцвее зямля, і цёмным, ільсняна халодным зяленівам б'е ў вочы парадзелая пры дарозе трава. Ужо выпетрала зябліва, пасівела ў гародчыках і пазванчэла бадыллё, і панішчымнела паветра. Неба ўдзень ужо ніжэй прыпадае, ціснецца да зямлі. Яшчэ выганяюць на пашу кароў – далей ад вёскі, у лес. Пад вечар жывёла не хоча вяртацца ў хлеў, цяляе адбіцца ў прапахлае бульбоўнікам і сцюдзёным капусным водарам поле.

І вечарамі, і ўранку марозліва, хмельна, бы першаком, пахне ў наваколлі дымам.

Такою парою ў вёсках свяжуюць вепрукоў.

Мне даўно хацелася напісаць адно апавяданне і назваць яго так: «Смаленне вепрука». Цяпер я ведаю, што, бадай, не напішу: баюся, каб тое, пра што хацеў напісаць, не прыцішылася няўзнак, а то і не згубілася там, у здзейсненай пісаніне, а яно ж мне самае важнае. Дык навошта ж тады

згадваю і навошта пішу? Мне проста падумалася, што, можа, усё ж абзавецца на астачу нейкай логікай тое, што тут раскажу. Паглядзім.

4. Прачытайце ўрываак з мастацкага тэксту. Вызначце аўтара, назву, жанр, ахарактарызуйце асаблівасці паэтыкі.

Васкевіч не бачыў маці з самага верасня. Божа, як яна за гэтыя месяцы пастарэла! Як паменела ростам!..

Скінула хустку, толькі цяпер абабіла каля парога мокрая ад расталага снегу боцікі, зняла жоўтае асенняе паліто з жорсткім каўнерыкам, падоранае ёй некалі нявесткаю, якое маці апранала толькі ў «людзі» – едучы ў горад або, як цяпер, ходзячы на сваю работу. Яна працавала прыбіральшчыцаю на заводзіку пад горадам, радаю была, што ўжо на пенсіі, а яе цэняць і не «сакрашчаюць», што хоць і капейкі плоцяць, затое работа лёгкая, усяго чатыры гадзіны ў змену, якія адрабі – і два дні дома. Антон ведаў, што, каб адрабіць гэтыя «лёгка» гадзіны, яна падымаецца ў паўпятай раніцы, корміць гаспадарку, пораецца, у палавіне шостай выходзіць і праз лес, якім яны сёння ішлі з Пульсам, спяшаецца на станцыю, адтуль дызелем едзе ў горад, з горада зноў, ужо рабочым аўтобусам, дабіраецца да заводзіка к васьмі нуль-нуль раніцы. Такім жа шляхам вяртаецца назад, у вёску.

<...>

Вось што цяпер яму казаць? Што выгналі мяне, але нічога страшнага, галоўнае, я люблю цябе, шкадую, буду слухацца, памагаць? Ды не трэба ёй ніякай помачы! Гэтая праца – адзінае, што ў яе асталося. Яна прывыкла жыць адна, есці абы-як, мала, не паліць у грубе, шкадуючы дроў, мерзці вечна, – але яна шчаслівая, бо жыве не для сябе, ведае: адзін, старэйшы сын – у блізкім горадзе, сямейны, другі вучыцца ў Мінску, гэта для іх ёй трэба недаядаць, недасыпаць... І вось заяўляецца ён, каб памагаць ёй – адбіраць занятак, які для яе само існаванне.

5. Прачытайце верш. Вызначце аўтара, тэму, ідэю, жанр. Патлумачце метафару назвы (калі яна ёсць).

СОНЦАКРОПКА

Спрасоння Пярун барадаты
 Сваё нецярпенне цадзіў праз зубы.
 Бліскавіцы, як стараннай школьніцы,
 Захацелася запісаць хоць нешта
 На чыстым лістку блакіту.
 Але Віхор
 Быў з раніцы не ў гуморы
 І сыраватай хмурынкай
 Беглыя накіды сцёр таропка.
 І ад нервовага тэксту
 Засталася ўпэўненая сонцакропка.
 Да вечара.

КРЫТЭРЫІ АЦЭНКІ ВЫНІКАЎ ВУЧЭБНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

10 (дзесяць) балаў, залічана:

сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне, а таксама па асноўных пытаннях, якія выходзяць за яе межы;

дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні;

бездакорнае валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго эфектыўна выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

выяўленая здольнасць самастойна і творча вырашаць складаныя праблемы ў нестандартнай сітуацыі;

поўнае і глыбокае засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне;

уменне вольна арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку, выкарыстоўваць навуковыя дасягненні іншых дысцыплін;

творчая самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, актыўны творчы ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

9 (дзевяць) балаў, залічана:

сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго эфектыўна выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

здольнасць самастойна і творча вырашаць складаныя праблемы ў нестандартнай сітуацыі ў межах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

поўнае засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай ўстанова вышэйшай адукацыі па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку;

сістэматычная, актыўная самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, творчы ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

8 (восем) балаў, залічана:

сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне ў аб'ёме вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абагульненні;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны (метадамі комплекснага аналізу, тэхнікай інфармацыйных тэхналогій), уменне яго выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

здольнасць самастойна вырашаць складаныя праблемы ў межах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вивучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку;

актыўная самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, сістэматычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

7 (сем) балаў, залічана:

сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абагульненні;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

вольнае валоданне тыповымі рашэннямі ў рамках вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне, засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вивучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку;

самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, удзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

6 (шэсць) балаў, залічана:

дастаткова поўныя і сістэматызаваныя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне неабходнай навуковай тэрміналогіі, пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абагульненні і абгрунтаваныя высновы;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры вырашэнні вучэбных і прафесійных задач;

здольнасць самастойна выкарыстоўваць тыповыя рашэнні ў межах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў базавых тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай дысцыпліне і даваць ім параўнальную ацэнку;

актыўная самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, перыядычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

5 (пяць) балаў, залічана:

дастатковыя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць высновы;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры вырашэнні вучэбных і прафесійных задач;

здольнасць самастойна выкарыстоўваць тыпавыя рашэнні ў межах вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў базавых тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім параўнальную ацэнку;

самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, фрагментарны ўдзел у групавых абмеркаваннях, дастатковы ўзровень культуры выканання заданняў.

4 (чатыры) балы, залічана:

дастатковы аб'ём ведаў у межах адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі;

засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, лагічны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць высновы без істотных памылак;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры вырашэнні стандартных (тыпавых) задач;

уменне пад кіраўніцтвам выкладчыка вырашаць стандартныя (тыпавыя) задачы;

уменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім ацэнку;

праца пад кіраўніцтвам выкладчыка на практычных, лабараторных занятках, дапушчальны ўзровень культуры выканання заданняў.

3 (тры) балы, не залічана:

недастаткова поўны аб'ём ведаў у рамках адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі;

веданне часткі асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, выклад адказу на пытанні з істотнымі, лагічнымі памылкамі;

слабое валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, некампетэнтнасць пры вырашэнні стандартных (тыпавых) задач;

няўменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне;

пасіўнасць на практычных і лабараторных занятках, нізкі ўзровень культуры выканання заданняў.

2 (два) балы, не залічана:

фрагментарныя веды ў рамках адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі;

веды асобных літаратурных крыніц, рэкамендаваных вучэбнай праграмай установы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

няўменне выкарыстоўваць навуковую тэрміналогію вучэбнай дысцыпліны, наяўнасць у адказе грубых, лагічных памылак;

пасіўнасць на практычных і лабараторных занятках, нізкі ўзровень культуры выканання заданняў.

1 (адзін) бал, не залічана:

адсутнасць ведаў (і кампетэнцый) у рамках адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі, адмова ад адказу, адсутнасць на атэстацыі без уважлівай прычыны.

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ
па вывучаемай дысцыпліне
з іншымі дысцыплінамі спецыяльнасці

Назва вучэбнай дысцыпліны, вывучэнне якой звязана з дысцыплінай рабочай праграмы	Кафедра, якая забяспечвае вывучэнне гэтай дысцыпліны	Прапановы кафедры аб зменах у змесце рабочай праграмы	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумара пратакола)
«Гісторыя беларускай літаратуры перыяду Вялікай Айчыннай вайны і пасляваеннага дзесяцігоддзя»	кафедра беларускай і замежнай літаратуры	Пры вывучэнні тэм па літаратуры другой паловы XX – пачатку XXI стагоддзя абпірацца на паняцці, атрыманыя на занятках па «Гісторыя беларускай літаратуры перыяду Вялікай Айчыннай вайны і пасляваеннага дзесяцігоддзя»	20.03.2024 Пратакол № 8
«Уводзіны ў літаратуразнаўства»	кафедра беларускай і замежнай літаратуры	Больш увагі надаць вывучэнню жанраў сучаснай літаратуры	20.03.2024 Пратакол № 8
«Тэорыя літаратуры»	кафедра беларускай і замежнай літаратуры	Пры вывучэнні сучаснага літаратурнага працэсу звярнуць увагу на мастацкія метады, кірункі і школы XX стагоддзя	20.03.2024 Пратакол № 8